

47

Mežu ierīcības instrukcija.

L. W.

Saimkopības Ministrija.
Mešņu Departaments

1923 g.

№

Rīgā.

Rīgā, 1923. g.

Nr. 47

Mežu ierīcības instrukcija.

Satura rādītājs.

I. nodaļa.

Vispārējie noteikumi.

	Lap- puses
1. š. Mežierīcības mērķi	1
2. š. Mežierīcības veidi	1
3. š. Mežierīcības vienības un mežu novadu kategorijas	2

II. nodaļa.

Mežierīcības darbu organizācija.

4. š. Taksācijas grupas	3
5. š. Mežierīcības daļa. Darbu plans	3
6. š. Vietējās meža administrācijas līdzdalība mežierīcības darbos	3
7. š. Mežierīcības revīdenti	4
8. š. Taksācijas grupas vadītājs — taksators	4
9. š. Mērnieki	5
10. š. Meža darbu ilgums	5
11. š. Strādnieku normas	5
12. š. Darbu normas	6
13. š. Mežierīcības plāna projekts	6
14. š. Mežierīcības apspriede, viņas sastāvs un uzdevums	6
15. š. Mežierīcības pārskata izgatavošana	6

III. nodaļa.

Saimniecisko mežu novadu ierīcība.

16. š. Meža novadi un viņu sadalīšana kvartālos	7
17. š. Robežu un iekšējās situācijas uzņemšana	7
18. š. Taksācijas stidziņas	8
19. š. Kvartāla uzmetis	9
20. š. Taksācijas žurnāls	9
21. š. Iedalāmo nogabalu un audžu minimālais lielums	9
22. š. Daļplāni	10
23. š. Mežaudžu plāni	11
24. š. Taksācijas apraksts	12
25. š. Novada ārējie apstākļi	14
26. š. Novada iekšējie apstākļi	14
27. š. Zemes kategoriju, audžu asociāciju, bonitātu un vecumu klasu tabulas	15
28. š. Novada iepriekšējā saimniecība	15
29. š. Vispārīgais saimniecības plans, novads un saimniecība	17
30. š. Galvenās cirtes veidi: kalcirtes un grupu izlases cirtes	17
31. š. Cirtmets	19
32. š. Galvenās gada izmantošanas normas noteikšana	19
33. š. Galvenās izmantošanas vietas. Saraksts galvenai cirtei	20
34. š. Starpizmantošana	22
35. š. Blakus izmantošana	23
36. š. Kultūras un mežu darbi	23

iespiests Valsts tipogrāfijā.

IV

IV. nodaļa.

Mežierīcības revīzija.

	Lap- puses
37. Revīzijas uzdevumi	24
38. Revīzijas starpmeta ilgums	24
39. Uzņemšanas darbi	24
40. Kvartalu dalīšana	25
41. Nogabalu izdalīšana un taksācijas apraksts	25
42. Parauglaukumi	26
43. Saimniecības rezultāti pagājušā revīzijas starpmetā	26
44. Mežniecības dalīšana novados un saimniecībās	27
45. Cirtmets	27
46. Galvenās cirtes normas	27
47. Mežierīcības revīzijas pārskats	27

V. nodaļa.

Aizsargu mežu ierīcība.

48. Aizsargu mežu ierīcības mērķi	28
49. Robežu un iekšējās situācijas uzmērīšana	28
50. Saimniecības ar izlases cirti	28
51. Kailcirtes saimniecības	30
52. Apmežošanas plans	31
53. Norādījumi par blakus izmantošanu	31

VI. nodaļa.

Dabas pieminekļu, parku un aleju ierīcība.

54. Ierīcības mērķi	31
55. Uzmērīšanas darbi un iedalīšana	31
56. Taksācijas apraksts un audžu plans	32
57. Izmantošanas un meliorāciju plāni	32
58. Ierīcības dokumenti	32

VII. nodaļa.

Noteikumi par privatmežu ierīcību.

59. Mežaudžu plans	33
60. Meža apraksts	33
61. Piezīmes	34

VIII. nodaļa.

Mežierīcības plāna izpildīšana.

62. Robežu un kvartalu līniju uzturēšana kārtībā	35
63. Atkāpšanās no galvenās cirtes saraksta	35
64. Cirsma atzīmēšana uz daļplāniem	35
65. Kulturu un citu izvesto darbu atzīmēšana	36
66. Apmaiņu un atgriezumu atzīmēšana	36

Pielikumu saraksts.

	Lap- puses
1. Mežierīcības pārskata plans	37
2. Ierīcības (revīzijas) plāna projekts	42
3. Mežierīcības revidenta pārskats par izvestiem vasaras darbiem	48
4. Taksācijas grupas vadītāja pārskats par izvestiem vasaras darbiem	49
5. Mērīšanas žurnals	51
5-a. Ģeodeziskais žurnals	
6. Taksācijas žurnals	55
7. Taksācijas apraksts	56
8. Zemju sadalījums pēc kategorijām un audžu pēc sugām	57
9. Audžu sadalījums asociācijās un bonitatēs	58
10. Audžu sadalījums vecumā klasēs	59
11. Novada zemju platību pārmaiņas revīzijas starpmetā	60
12. Pārskats par projektēto un faktiski izcirsto materiālu vairumu revīzijas starpmetā	61
13. Pārskats par dabisko atjaunošanos	62
14. Pārskats par kulturām	63
15. Cirtes platības pēc saimniecībām	64
16. Atsevišķo koku cirte	65
17. Saraksts galvenai cirtei	67
18. Starpizmantošana uz 10 gadiem	70
19. Saraksts starpcirtei	71
20. Apmežošanas platību kopsavilkums	73
21. Kulturu plans neapmežotām platībām	74
22. Pārskats par izmantošanu revīzijas starpmetā	75
23. Pārmaiņas vecumā klasēs revīzijas starpmetā	76
24. Privatmežu apraksts	77
25. Mežaudžu asociāciju (tipu) saraksts un īss raksturojums	78
26. Parauglaukumu saraksts	81
27. Bonitatu tabulas	85
28. Normālo audžu krāja uz 1 ha	88

Mežu ierīcības instrukcija.

I.

Vispārējie noteikumi.

Valsts mežu ierīcības mērķis ir sastādīt kārtīgus mežsaimniecības planus, t. i. nostādīt mežu izmantošanu tā, lai tā garantētu: 1. §.
Mežierīcības
mērķi.

1) pastāvīgu un vienmērīgu meža izmantošanu ar visaugstāko ienākumu un, pēc iespējas, vispusīgu un pilnīgu vietējo vajadzību, tirdzniecības un rūpniecības prasību apmierināšanu;

2) mežu sastāva un to augtēnes apstākļu uzlabošanu;

3) novada robežās ietilpstošo nemeža zemju platību visizdevīgāko izmantošanu, samazinot pēc iespējas neproduktīvos nogabalus, un

4) vispārīgo valsts uzdevumu vissekmīgāko izpildi un estētiski — kulturelo mērķu vispilnīgāko sasniegšanu tanis novados un mežu nogabalos, kuriem ir piešķirta sevišķa nozīme (aizsargu meži, dabas pieminekļi un parki).

Mežierīcības darbi plašākā nozīmē iedalās 3 šķirās: 2. §.
Mežierīcības
veidi.

1) mežierīcība — ja mežierīcības darbi notiek neierīkotos novados, vai ierīkotos novados, bet kur pēc pēdējās ierīcības (revīzijas) notikušas radikālas pārmaiņas, kā novada iekšējos, tā arī ārējos apstākļos, un saimniecības plāni palikuši pašos pamata vilcienos tālākai lietošanai nederīgi;

2) vienkāršā mežierīcības revīzija — ja pēdējie mežierīcības darbi izpildīti ne vairāk kā 20 gadu atpakaļ un notikušās pārmaiņas attiecās uz novada iekšējo un ārējo apstākļu sīkumiem;

3) kombinētā mežierīcības revīzija — ja pie revīzijas jāsadala kvartali, jāpapildina novada atsevišķu daļu uzmērīšana un t. t.

3. §.
Mežierīcības vienības un meža novadu kategorijas.

Mežsaimniecības un mežierīcības vienības ir mežu novadi, kuņi iedalās šādās kategorijās:

- a) saimnieciskie mežu novadi;
- b) aizsargu meži;
- c) dabas pieminekļi, parki un alejas.

Saimnieciskie novadi.

Par saimnieciskiem mežu novadiem sauc tos mežus, kuņi kalpo valsts interesēm kā mežsaimniecības objekti.

Eksporta un vietējie novadi.

Saimnieciskie mežu novadi tālāk iedalās:

- 1) eksporta novados un
- 2) vietējos novados.

Pie eksporta novadiem pieskaitāmi lielāki novadi ar labu mežu, kuņos gadējā izmantošanas norma pārsniedz vietējo iedzīvotāju vajadzības.

Novadi, kuņos visa gadējā izmantošanas norma pietiekoša vienīgi vietējo iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, pieskaitāmi vietējiem novadiem.

Aizsargu meži.

Par aizsargu mežiem sauc tādus meža novadus vai meža nogabalus, kā arī krūmājus, kas:

1) satur plūstošas smiltis un aiztur pēdējo tālāku izplatīšanos gar jūras, ezeru, upju un kanālu krastiem; 2) aizsargā no plūstošām smiltīm apdraudētās apdzīvotās vietas, dzelzceļus, šosejas, lielceļus un visādas saimniecības veida zemes, kā arī tie meža un krūmāju nogabali, kuņu izciršana var sekmēt plūstošu smilšu izcelšanos un attīstīšanos un 3) aizsargā grāvju, upju, kanālu, ezeru un avotu krastus un piegrāves no izskalošanas un iebrukšanas.

Piezīme: Zemju nogabali ar plūstošām smiltīm un no ūdens izskalojamie grāvju, upju un ezeru krasti uzskatāmi par aizsargu nogabaliem, neskatoties uz to, vai tie apauguši ar mežu vai ne.

Par dabas pieminekļiem sauc tādus meža nogabalus, kuņus, to vēsturiskās nozīmes, skaidrums, zinātniskās vērtības, vai tanis sastopamo retu koku sugu dēļ, vēlams uzglabāt dabiskos apstākļos.

Dabas pieminekļi.

Zem nosaukuma „parki un alejas“ jāsaprot kā parki un alejas tiešā nozīmē, tā arī tie meža nogabali — meža parki, kuņu uzdevums ir kalpot vietējo iedzīvotāju estētiskām un sanitārām interesēm, nesamazinot caur to pēc iespējas, arī materialo vērtību ražošanu.

Parki un alejas.

II.

Mežierīcības darbu organizācija.

Mežierīcības darbus izpilda taksācijas grupas, sastāvošas no taksatora — grupas vadītāja, taksatoriem un mērniekiem.

4. §.
Taksācijas grupas.

Izņēmuma gadījumos mežierīcības darbus var uzticēt vietējai meža administrācijai zem mežierīcības revidenta vadības un kontroles.

Taksācijas grupu tehniskā vadīšana piekrit Mežu departamenta mežierīcības daļai caur mežierīcības revidentiem.

5. §.
Mežierīcības daļa.

Mežierīcības daļa tekošam gadam sastāda darba planu, kuņā nozīmē taksācijas grupas sastāvu, izveidos darbus novados, kā arī iedala mežierīcības revidentu rajonus.

Darbu plans.

Darbu plana projektu mežierīcības daļa līdz tekoša gada 15. aprīlim iesniedz Mežlietu padomei apstiprināšanai.

Pēc plana apstiprināšanas mežierīcības daļa dod rīkojumu par taksācijas grupu komandēšanu, instrumentu, materialu un avansu izsniegšanu.

Vietējās mežu administrācijas uzdevums ir visādi sekmēt mežierīcības un tās revīzijas darbu izpildīšanu.

6. §.
Vietējās meža administrācijas līdzdalība mežierīcības darbos.

Par viņas tiešiem pienākumiem uzskatāmi:

1) nekavējoša oficiālās sarakstīšanās, planu, grāmatu, instrumentu u. t. t. nogādāšana taksācijas grupas vadītājam;

2) mežierīcības revidentu, taksācijas grupas vadītāju, vai viņu uzdevumā citu darbinieku pielaišana pie visiem uz vietām atrodošajiem kanceļijas materiāliem, kas varētu noderēt mežierīcības darbiem;

3) rīkojumu došana mežsargiem būt piepalīdzīgiem taksācijas grupām pie darbu izpildīšanas, dodot vajadzīgās ziņas un paskaidrojumus, piepalīdzot atrast strādniekus, šķūti, piemērotas dzīvojamās telpas, ja vien iespējams, mežniecībai piederošās ēkās un vispār izpildīt visas likumīgās prasības;

4) tekošā gada iestigoto cirsmu paziņošana taksācijas grupas vadītājam līdz 1. decembrim;

5) mežierīcības daļas uzdevumā robežu iztīrīšana iepriekšējā ziemā.

7. §.
Mežierīcības revidenti.

Mežierīcības revidenti ir padoti tieši mežierīcības daļai.

Revidentu pienākumi: 1) izpētīt mežsaimniecības apstākļus un mežu vērtību savos rajonos; 2) iepriekš apskatīt un izpētīt novadus, kuņos tuvākā nākotnē paredzami ierīcības un revīzijas darbi; 3) pamatojoties uz saviem iepriekšējiem novērojumiem, dot vispārīgus aizrādījumus taksācijas grupu vadītājiem attiecībā uz izpildāmiem darbiem; 4) sekot kārtīgai taksatoru un mērnieku tehnisko darbu izpildīšanai; 5) uzraudzīt naudas izmaksu un norēķinu vešanu; 6) vadīt mežierīcības un revīzijas pārskatu sastādīšanu un vispārīgi visu padoto taksācijas grupu biroja darbus, celt priekšā mežierīcības apspriedei saimniecības planu projektus, galīgi pieņemt viņus no grupu vadītājiem, pārbaudīt, izlabot tos un pēc tam nodot mežierīcības daļai.

Pēc meža darbu nobeigšanas, bet ne vēlāk kā līdz 15. decembrim, mežierīcības revidents nodod mežierīcības daļai pārskatu par darba planu izpildīšanu pagājušā vasaras sezonā pēc pielikuma № 3 formas, līdz ar taksācijas grupu pārskatiem un saviem paskaidrojumiem, kuņos ietilpst:

- 1) vispārējas piezīmes par darba ražīgumu;
- 2) kādi apstākļi kavējuši sekmīgu darba izvešanu un
- 3) kādi būtu vēlami uz priekšu pārgrozījumi, kā organizācijas, tā tehniskā ziņā.

8. §.
Taksācijas grupas vadītājs-taksators.

Taksācijas grupas vadītājs padots tehniskos jautājumos tieši mežierīcības rajona revidentam un atbildīgs par pareizu un sekmīgu darbu izpildīšanu grupā.

Viņa pienākumi sekoši:

1) darbu sadalīšana starp grupas darbiniekiem;
2) mežu un biroja darbu vadīšana un pastāvīga grupas darbinieku darbu pārraudzīšana un pārbaudīšana;

3) taksācijas aprakstu sastādīšana;

4) saimniecisko apstākļu izpētīšana;

5) saimniecības plāna projekta sastādīšana mežierīcības apspriedei līdz 15. martam un saimniecības plānu nodošana galīgā veidā līdz 15. aprīlim;

6) pārskata nodošana par sezonas ierīcības vai revīzijas darbu gaitu (pēc pielikuma № 4 formas) mežierīcības revidentam līdz 1. decembrim;

7) algas, dienas naudas un ceļa izdevumu izmaksāšana grupas darbiniekiem.

Ja pie darba plāna izpildīšanas taksācijas grupas vadītājs atrod, ka jāatkāpjās no šīs instrukcijas noteikumiem, tad par to nekavējotī jāziņo mežierīcības revidentam, kuņš, pārliecinājies uz vietas, ar savu atzinumu nosūta taksācijas grupas vadītāja ziņojumu mežierīcības daļai.

Mērnieki padoti tieši tam taksatoram, zem kuņa vadības viņi strādā.

9. §.
Mērnieki un praktikanti.

Mērnieku pienākumi:

1) visādi mērīšanas darbi, stidziņu izdzišana, stabu ierakšanas kontrole, mērīšanas un ģeodeziskā žurnālu un kvartālu uzmeta vešana;

2) planu zīmēšanas un platību aprēķināšanas darbi; dažādu izrakstu un dokumentu norakstīšana un visu pārējo likumīgo prasību izpildīšana.

Mērniekiem, kuņiem ir speciala mežizglītība vai prakse, var uzdot taksācijas darbu izpildīšanu zem taksatora vadības un atbildības.

Darbi mežā iesākami 1. maijā un nobeidzami ne vēlāk kā līdz 15. novembrim.

10. §.
Meža darbu ilgums.

Maksimalais strādnieku dienas skaits sezonā paredzēto darbu izpildīšanai ir:

11. §.
Strādnieku normas.

- a) revidentam — 100,
- b) taksatoram — 200,
- c) mērniekam — 600.

Magistralās stigas izdzenot, strādnieku skaitu mērnieks tanī laikā var pavairot divkārt.

Tuvākus noteikumus par strādnieku izlietošanu nosaka mežierīcības revidents.

12. §.
Darbu
normas.

Darbi iekārtojami tā, ka vienā sezonā var pilnīgi
nobeigt iesāktos novadus.

Vidējās normas sekošas:

Pie ierīcības mērnīkam	jāuzņem	4000	ha
" " taksatoram	"	8000	"
" komb.rev. mērnīkam	"	6000	"
" " taksatoram	"	12000	"
" vienk. " mērnīkam	"	8000	"
" " taksatoram	"	16000	"

13. §.
Mežierīcības
plana
projekts.

Pēc ievāktiem un apstrādātiem mežierīcības
materiāliem taksācijas grupas vadītājs sastāda ne
vēlāk kā līdz 15. martam mežierīcības plana
projektu saimnieciskos novados pēc pielikuma
№ 2 formas. Šo plana projektu grupas vadītājs līdz ar
klātpieliktu taksācijas aprakstu, mežaudžu planu un
cirsmu projektu uz tā zīmuli nodod mežierīcības
revidentam pārbaudīšanai un pēdējais tālāk attiecīgam
virsmēžzinim iepriekšējam atzinumam.

14. §.
Mežierīcības
apspriede,
viņas sastāvs
un uzdevums.

Mežierīcības apspriede sastāv no Mežlietu pa-
domes locekļiem, mežierīcības daļas vadītāja, rajona
mežierīcības revidenta, taksācijas grupas vadītāja un
attiecīgā virsmēžziņa. Apspriedes priekšsēdētājs Meža
departamenta direktors, vai mežierīcības daļas vadītājs,
referents — mežierīcības revidents, sekretars — taksā-
cijas grupas vadītājs. Apspriedi sasauc Mežu d-ta
direktors uz mežierīcības revidenta ierosinājuma.

Apspriedes uzdevums — pārbaudīt un apstiprināt
no taksācijas grupas vadītāja sastādīto mežierīcības
plana projektu.

Pēc apspriedes taksācijas grupas vadītājs, saskaņā
ar pieņemtiem lēmumiem, sastāda saimniecības pār-
skatu. Cirsmu projektu zīmuli uz mežaudžu plana
apvelk ar sarkanu tušu. Apspriedē nepieņemtie taksā-
cijas grupas vadītāja projekta punkti un slēdzieni, uz
viņa vēlēšanos, var tikt pievienoti pie apspriedes plana
projekta kā atsevišķas domas. Mežierīcības plana
projekts pievienojams galīgam saimniecības pārskatam.

15. §.
Mežierīcības
pārskata
izgatavošana.

Taksācijas grupas vadītājs izgatavo mežierīcības
pārskatu un visus pārējos mežierīcības dokumentus
divos eksemplāros un nodod mežierīcības revidentam
ne vēlāk kā līdz 1. maijam, kuŗš tos pēc pār-
baudīšanas un parakstīšanas nodod mežierīcības daļai
līdz 1. jūnijam.

Visu norakstu un novilkumu pareizību apstiprina
grupas vadītājs. Saimniecības pārskats, taksācijas
apraksts, saraksts galvenai cirtei u. t. t. iesienami
vienā sējumā.

Vienu eksemplaru no mežierīcības dokumentiem
mežierīcības daļa nekavējoši nosūta attiecīgai virs-
mežniecībai; otrs eksemplars paliek mežierīcības daļā.

III.

Saimniecisko mežu novadu ierīcība.

Meža novadus, kuŗi piederējuši vienam vai da-
žādiem īpašniekiem, var apvienot vienā vienībā tanīs
gadījumos, ja viņi atrodās vienādos ārējos un iekšējos
apstākļos, kuŗi padara šādu apvienošanu saimnieciskā
ziņā par vēlamu. Šinī gadījumā uz plāniem ar zaļu
liniju jāparāda atsevišķo apvienoto vienību iepriek-
šējās robežas.

Pamatojoties uz pastāvošiem plāniem un zīmē-
jumiem, meža novads iedalams kvartālos un plans —
daļplanos (planšetēs), vadoties no sekošiem aizrādī-
jumiem:

1) daļplanu robežām jāsakrīt ar kvartālu robe-
žām; 2) kvartālu liniju virziens no ziemeļiem uz dien-
vidiem un no rītiem uz vakariem, vai arī no ziemeļ-
vakariem uz dienvid-rītiem un no dienvid-vakariem uz
ziemeļ-rītiem; 3) upes, strauti, dzelzsceļi, šosejas, liel-
ceļi, gravas, esošās stīgas u. t. t., pēc iespējas, jāiz-
lieto kvartālu robežām; 4) ja novadā pastāv jau kvar-
tālu tīkls, tad viņu var papildināt, bet ne no jauna
radīt neatkarīgi no tam, vai tas saskan vai ne ar
1—3 p. p. minētām prasībām; 5) kvartālu lielums — no
25—100 ha, normalais — 36 ha; 6) mākslīgi iedalīto
kvartālu forma — kvadrāts vai kvadrātam tuvu stā-
vošs taisnleņķu četrstūris; 7) kvartāli numurojami no
kreisās uz labo pusi, iesākot no novada ziemeļu gala.

Kvartālu stīgas vēlāk paplašināmas līdz 5 m.

Novadu un daļplanu robežu uzņemšanu izdara
ar leņķu mērojamo instrumentu, atzīmējot mērīšanas
žurnālā pēc pielikuma formas № 15 izmērīto leņķu
lielumus un liniju gaŗumus. Iekšējo leņķu nosie-
šana izdarama novadam, kā arī atsevišķiem daļpla-
niem. Uzņēmums, pēc iespējas, jāsaista ar trigono-

16. §.
Meža novadi
un viņu
sadališana
kvartālos.

17. §.
Robežu un
iekšējās
situācijas
uzņemšana.

metriskiem punktiem un pastāvīgiem priekšmetiem. Ģeodeziskais žurnāls un plans sastādami pēc magnetiskā meridiana.

Novada robežas uzņemamas pa faktisko robežu; gadījumā, ja tādas nesaistos ar dokumentos uzrādītām, tad par to jāatzīmē ģeodezijas žurnālā, uzrādot uz plana kā faktiskās, tā arī pēc dokumentiem apzīmētās robežas.

Punktu nostiprināšana.

Instrumentu stāvēšanas punkti, pie augšā minēto liniju uzmērīšanas atzīmējami dabā ar zemē ieraktiem (0,75 metri dziļi) koka stabiem, ne tievākiem par 20 cm. un ne isākiem par 1,5 m. Stabus numuro, saskaņā ar ģeodezijas žurnālu, ar eļļas krāsu. Pārbraucamās vietās, t. i. uz ceļiem un stīgām, minētos stabus nelieto, bet instrumenta atrašanās punktus atzīmē ar zemē ieraktām zīmēm un netālu no viņām ar zemē ieraktiem koka stabiem, atzīmējot par to ģeodezijas žurnālā. Kvartālu stīgu, kā arī stīgu, robežu un lielceļu krustojumi atzīmējami ar sevišķiem 25 cm. resniem un 2 mt. garīgiem stabiem, ierokot tos ne mazāk kā 0,75 mt. dziļi zemē, tuvākās vietās, lai netraucētu braukšanu pa stīgām un ceļiem, ar uzrakstiem uz stabu attiecīgām pusēm, saskaņā ar kvartālu №№. Visi stabi pagatavojami apaļi ar virsējā gala četrkantainu notēsumu; 5 cm. zem notēsuma izdarams iecirtums 15 cm. platumā, uz kuŗa izpildami vajadzīgie uzraksti. Vajadzības gadījumā, ar mežierīcības revidenta atļauju, koka stabu vietā var likt izturīgākas zīmes, kā piem. akmeņu stabus, zemes uzbērumus u. t. t.

Pie daļplana un kvartālu stīgu mērīšanas jālieto izturīgi divsimtņieku mietiņi.

Iekšējās situācijas uzņemšana ar instrumentu palīdzību.

Lauksaimniecībai derīgās zemes un neapmežotus nogabalus uzņem ar instrumentu palīdzību. Instrumenta atrašanās punktus uz lauksaimniecībai derīgo zemju robežas un līniju krustojanos atzīmē ar stabiem, ne tievākiem par 15 cm. un ne isākiem par 1,5 m., ierokot pusi staba zemē; uz šiem stabiem jāatzīmē punktu numuri ar attiecīgiem uzrakstiem. Tāpat ar instrumenta palīdzību uzņemami lielākie ceļi un grāvji.

18. §. Taksācijas stidziņas.

Meža nogabalu, mazāku neapmežotu platību un nederīgu zemju uzņemšanu kvartālos izdara ar taksācijas stidziņu palīdzību, kuŗas ievēl līdzteku vienai no kvartāla stīgām, atstājot nenocirstus kokus resnākus par 25 cm. Attālums starp taksac. stidziņām atkarājās no ieda-

lāmo nogabalu lieluma un audžu dažādības kvartālos, svārstoties pēc vajadzības no 150—500 mtr. Pie taksācijas stidziņu izejām uz kvartālu stīgām jāierok 1,25 mt. gaŗi stabiņi, ne tievāki kā 10 cm., uz kuŗiem romiešu cipariem ar eļļas krāsu jāuzraksta stidziņu numuri kvartālā. Pie stidziņu mērīšanas jālieto izturīgi divsimtņieku mietiņi.

Gadījumā, ja nogabalu uzņemšana ar stidziņu tīkla palīdzību nebūtu piemērota, tad, pēc mežierīcības revidenta norādījumiem, var lietot citu uzņemšanas veidu.

Izcirstās taksācijas stidziņas atzīmējamās daļplanā ar tievu nepārtrauktu līniju.

Pie kvartālu stīgu un taksācijas stidziņu izdīšanas un uzmērīšanas jāved mērīšanas žurnāls un jā-sastāda kvartālu uzmetis uz kvadrātaina papīra, atzīmējot punktus grafiski, kā arī uzrādot uz stidziņām un stīgām punktu attālumus metros. Gatavus kvartālu uzmetus mērnieks nekavējoši nodod taksatoram taksācijas aprakstu sastādīšanai.

19. §. Kvartāla uz-mets (abrisss).

Kvartāla uzmetā atzīmējami: kvartāla robežas, ceļi, upes, purvi, izcirtumi, krasas audžu pārmaiņas, lauksaimnieciski izmantojamās zemes un visi citi ar instrumenta palīdzību izdarītie iekšējās situācijas uzņemumi.

Visi uzmeti izpildami darba vietā un vedami kārtīgi, lai kuŗam katram, arī bez paša sastādītāja piepalīdzības, tie būtu saprotami.

Saņēmis no mērnieka kvartāla uzmetu, taksators izdara audžu iedalīšanu nogabalos un to taksāciju.

Pie šī darba izpildīšanas taksators ved taksācijas žurnālu pa atsevišķām stidziņām vai stīgām līdz ar grafisko līniju uzmetu pēc pielikuma № 6 formas.

20. §. Taksācijas žurnāls.

Izdarot dažādu meža un nemeža zemju platību uzņemšanu kvartāla robežās, jāpieturas pie sekošām minimalām nogabalu normām:

21. §. Iedalāmo no-gabalu un audžu minimalais lielums.

1) lauksaimniecības zemju, neatjaunotu cirsmu, līdeņu un sevišķi vērtīgu un ievērojamu meža nogabalu uzņemšana izdara neatkarīgi no šo platību lieluma;

2) lauces un nederīgas zemes uzņemamas tikai tad, ja viņu platība pārsniedz 0,5 ha;

3) retaines un pārējās meža audzes, sākot no 1 ha atdalāmas tikai tanis gadījumos, ja viņas krasi atšķi-

jās no blakus mežaudzēm ar sastāvu, vecumu, biežību, asociāciju un bonitati.

Noteicošā nozīme šeit ir motivam, lai nogabalu iedalīšanai būtu pietiekoša saimnieciska nozīme.

22. §.
Daļplani.

Daļplanu mērogs atkarājas no kvartalu un no iedalāmo nogabalu minimāliem lielumiem. Visiem daļplaniem jābūt vienāda lieluma. Par normalu daļplanu skaita kvadrātu ar 60 cm. gaļām malām; daļplans nedrīkst sastāvēt no salīmētām papīra daļām.

Normalais mērogs — 1 : 8000.

Daļplanus pagatavo uz papīra, kas uzlīmēts uz kalinkora.

Novadu un daļplanu robežas un kvartalu stigas mazākiem novadiem uznes uz plana ar rumbu palīdzību, bet lielāko novadu un daļplanu robežu, pēc iespējas, ar koordinātu palīdzību.

Instrumentu atrašanās punktus, pie robežu un kvartalu stigu uzņemšanas, daļplanā atzīmē ar attiecīgiem numuriem, saskaņā ar ģeodezisko žurnālu; bez tam jāatzīmē iekšējie lenķi, rumbi un līniju gaļumi, kā arī aizrādījumi attiecībā uz pierobežojošiem īpašumiem vai novadiem.

Ar instrumenta palīdzību nospraustās robežas daļplanā atzīmē ar tievām tušas līnijām; bez instrumenta un pēc acu mēra un ar stīdzīņu palīdzību uzņemtās nogabalu robežas apzīmē ar taisnām punktētām līnijām.

Daļplanos ar krāsām nodala tikai īpašumu, lauksaimnieciski izmantojamu un nederīgu zemju robežas.

Daļplanu, kvartalu un iekšējo taisnlenķaino konturu platības aprēķina pēc koordinātiem vai ģeometriski, bet pārējos ar planimetra palīdzību.

Planu uzņemšanu atzīst par pareizu, ja pie viņa izpildīšanas nav pielaistas kļūdas lielākas par tām, kādas paredzētas pie attiecīgo instrumentu lietošanas.

Virš daļplana ar romiešu cipariem jāatzīmē viņa numurs, novada un virsmežniecības nosaukumi un uzņemšanas gads. Zem daļplana jāuzrāda skaitliskais un grafiskais mērogi un vispārējā daļplana platība.

Daļplanā kvartala numurus atzīmē ar lieliem melniem arabiešu cipariem. Zem kvartala numura ar tušu atzīmē vispārējo kvartala platību hektaros ar desmitdaļām. Nogabalus atzīmē ar latīņu alfabeta maziem burtiem — literām un viņa platību zem burta rādītāja veidā hektaros ar desmitdaļām.

Daļplanus paraksta novada uzņēmēji, viņu zīmētāji, taksatori un taksācijas grupas vadītājs.

Visiem novada daļplaniem, ja to ir vairāk kā 4, jāastāda uz vienu no daļplaniem šematisks daļplanu zīmējums sīkā mērogā, bet ja daļplanu sevišķi daudz, tad šematiskais zīmējums jāastāda uz atsevišķas lapas daļplana lielumā.

Daļplani jāuzglabā nesatinot viņus ruļos.

Nemot par pamatu daļplanus, sastāda attiecīgā novada mežaudžu planu, pie kam, ja novads aizņem tikai vienu Vatmaņa papīra loksni, tad mērogu atstāj to pašu, kāds ir daļplaniem, pretējā gadījumā planu zīmē mazākā mērogā: 1:16000 — 1:20000.

Kvartalus mežaudžu planos atzīmē tāpat kā daļplanā.

Uz plana jāatzīmē magnetiskais meridians. Pie planu krāsošanas stingri jāievēro pieņemtie apzīmējumi. Mežaudžu planā krāsas pēc galveno sugu vecuma nedrīkst būt vairāk par četrām, pie kam jāatšķir jaunaudzēs, pusaudzēs, pilnaudzēs — cirtmeta robežas un audzēs, vecākas par cirtmetu. Pie pilnaudzēm pieskaita tikai vienu beidzamo vecuma klasi cirtmeta apmēros, izņemot gadījienā, ja šīnī klasē ietilptu mazāk gadu nekā citās pārējās klasēs; tādā gadījumā pie pilnaudzēm pieskaita arī iepriekšējo klasi. Pie vecākām par cirtmetu audzēm pieskaita visas tās klases, kas vecākas par pieņemtā cirtmeta apmēriem. Visas pārējās vecuma klases sadala starp jaunaudzēm un pusaudzēm, pie kam, ja klasu skaītlis nedalās taisni uz 2, tad lielāko skaitli pievieno jaunaudzēm. Vienas vai vairāku klasu iztrūkšana nav iemeslis mainīt augšā minēto iedalījumu. Planā pieņemto vecuma klasu sadalījumu, pēc augšā minētām šķīrām, uz plana atzīmē ar norādošo krāsu biežību.

Lauksaimnieciski izmantojamās zemes un purvi nav vispārēm krāsojami, bet vienīgi ierobežojami.

Nogabalus atzīmē ar latīņu alfabeta mazajiem burtiem un pa labi — romiešu cipariem, atdalot ar stripiņiem, vecuma klasi; zem striņas ar latīņu lielajiem burtiem atzīmē audzēs asociāciju jeb tipu.

Atsevišķā eksplikacijā uz mežaudžu plana jāparāda vispārējā platība un tās iedalījums kategorijās:

A. Mežsaimnieciski izmantojamā platība:

- I. ar mežu apklātā;
- II. ar mežu neapklātā;
- III. retaines.

23. §.
Mežaudžu plani.

B. Mežsaimnieciski neizmantojamā platība:

I. lauksaimnieciski izmantojamās platības;

II. ūdeņi;

III. purvi;

IV. ceļi un izcirtumu joslas gar ceļmalām un citas nederīgas zemes, pie kam ceļus un stigas, šaurākus kā 6 mt., neaprēķina atsevišķi, bet ieskaita meža platībā.

Tāpat atsevišķā iedalījumā jāpaskaidro dažādu apzīmējumu nozīme.

Mežaudžu planu un dalplanu uzrakstos un vispār pie planu zīmēšanas nav pieļaujami nekādi izgreznojumi. Mežaudžu plana uzrakstā jānorāda aprīķis, virsmežniecība, novads un ierīcības gads, meža ierīcības darbu veids un skaitliskais mērogs.

Mežaudžu planu paraksta planā zīmētājs, mērnieks — robežu uzņēmējs, taksators, kas ņēmis daļību pie mežaudžu taksācijas, taksācijas grupas vadītājs un mežierīcības revidents.

Mežaudžu plans, kuŗš pagatavots uz Vatmana papīra, jāsgriež pusloknes rakstama papīra formātā un jāuzlīmē uz kalenkora, uzrādot ar cipariem salikšanas kārtību; plana malas jāaplīmē un pats plans uzglabājams atsevišķā mapē. Otrs eksemplars pagatavojams uz „Kaļkas“ nesagriezts.

24. §.
Taksācijas
apraksts.

Pamatojoties uz taksācijas žurnala un kvartalu uzmeta datiem, taksators sastāda taksācijas aprakstu galīgā veidā pēc pielikumā Nr. 7 norādītas formas.

Pirmā iedalījuma rubrikā jāatzīmē kvartala numurs un iedalāmā nogabala litera. Nogabalus kvartalā apzīmē ar maziem latīņu burtiem, iesākot no kvartala Z.-V. stūŗa. Beigās atzīmē ceļus un stigas. Nogabalus ar vienādu taksācijas aprakstu apzīmē ar vienu un to paŗu burtu, bet tikai ar attiecīgu indeksu pie viņa. Taksācijas aprakstā min tad tikai pirmā nogabala aprakstu (viena un tā paŗa kvartala robežās).

Otrā iedalījumā jāieraksta nogabala platība ha līdz desmitdaļām.

Treŗā iedalījumā — audžu asociācijas apzīmējums, pēc pielikumā № 25 pievestā saraksta norādījumiem.

Ceturrtā iedalījumā — sugu mistrojums un vecums, ja tas atseviŗķām sugām nesakrīt ar audzes vidējo vecuma klasi.

Atseviŗķo koku daudzumu audzē pēc masas apzīmē ar koeficientiem iepriekŗ burtā; koeficientu kopsumai jābūt 10. Pirmā vietā rakstama valdoŗā suga. Aiz burtā iekavās jāatzīmē attiecīgas koku sugas vidējais vecums, piem. sekoŗi: 5 P (50—70+120), 3 E (40), 2 B (80). Audzēs sastopamie koki, saŗsinot, apzīmējami tā: Priede — P; egle — E; bēŗzs — B; apse — A; ozols — O; kļava — K; osis — Os; liepa — L; melnalksnis — M un t. t.

Saliktās audzēs jāapraksta atseviŗķi katrs stāvs. Otrs stāvs aprakstams tikai tad, kad viņa bieŗība ne mazāka kā 0,4 un augstums lĩdzinājas 1/2 no valdaudzes augstuma. Pameŗzs un atauga par stāviem nav jāuzskata un viņi aprakstami tikai tad, ja tiem ir seviŗķa saimnieciska nozīme.

ŗini rubrikā jāapraksta arī neatjaunotās platības un meŗsaimnieciski neizmantojamās zemes, pie kam purvi ŗķirojami sũnu un zāļu purvos.

Piektā iedalījumā jāatzīmē vecuma klase, kas nosakama pēc valdoŗā koku vecuma. Skuju kokiem vecuma klase — 20 gadi, lapu — 10 gadi. Pie 20 gadu vecuma klasēm ar indeksu 1 vai 2 atzīmējams, kuŗai vecuma klases pusei audze pieskaitama.

Sestā iedalījumā atzīmējams valdaudzes vidējais augstums metros ar noteiktību līdz 1 mt.

Septĩtā iedalījumā — vidējais valdaudzes krūŗmērs centimetros ar noteiktību līdz 2 cmt.

Pirmājam 3 vecuma klasēm augstums un vidējais krūŗmērs nav jāuzrāda.

Astotā iedalījumā — bieŗība, kuŗa uzrādamā pēc valdaudzes kroŗu saslĩeŗšanās bieŗības, vai ŗķēŗsgrieŗuma platības, salĩdzĩnot ar augŗšanas gaitas tabulu datiem, apzīmējama no 1,0—0,1. Audzes ar bieŗību no 0,3—0,1 pieskaitamas pie retainēm. Pirmo divu vecuma klasu retaines skaita par neapmeŗotiem laukumiem.

Devĩtā iedalījumā — bonitate, ko apzīmē ar romieŗu cipariem. Bonitates noteikŗšana izvedama pēc pielikumā № 27 pievestām tabulām, kuŗās uzrādĩts minimalais augstums pie daŗāda vecuma. Augstumu nosaka pēc valdaudzes vidējam augstuma audzes bieŗākājās vietās.

Desmitā iedalījumā jāatzīmē audzes labuma ŗķĩra, ņemot vērā to, kādi materiāli sagaidāmi pie viņas izmantoŗanas.

Skuju koku audzēs izšķir: I. zāģu koku mežu, II. būvkoku mežu un III. malkas koku mežu. Pirmos saisināti apzīmē — Z, otros — B un trešos — M. Materialu procentuālo attiecību apzīmē dažādi kombinējot minētos burtus. Piem. Z — apzīmē tikai zāģu kokus; ZB — vairāk zāģu un mazāk būvkokus; BZ — otrādi; BZM — vairāk būvkoku, vidēji zāģu koku un mazāk malkas u. t. t.

Lapu koku audzēs izšķir: lietkoku (L) un malkas (M) koku audzes, kā arī attiecīgas kombinācijas. Ja vienas labuma kategorijas koku ir mazāk par 15%, tad to pilnīgi neievēro. Labuma kategorijas atzīmēšanas tikai sākot no III. vec. klases.

Vienpadsmitā iedalījumā — krāja uz 1 ha atzīmējama ciešmetros; šeit piepalīdzīgas var būt tabulas, pievestās pielikumā № 28. Pirmajām 3 vecuma klasēm krāja nav jāuzrāda.

Divpadsmitā iedalījumā atzīmē saimnieciskus rīkojumus, ja 1) viņi nebūtu skaidri saprotami un redzami no taksācijas apraksta, 2) kad viņi saimnieciski iespējami un nepieciešami izvedami tuvākā revīzijas periodā un 3) visus nogabalus, kuņus nepieciešami izcirst tuvākajos 10 gados apzīmē ar „C”.

Trīspadsmitā iedalījumā meža administrācija atzīmē kad un kādos apmēros izpildīts rīkojums.

Četrpadsmitā iedalījumā — piezīmes — meža administrācija atzīmē visas pārmaiņas, uzrādot kad un kāpēc tās notikušas.

Zem katra kvartāla jāparāda platību kopsūma.

25. §.
Novada ārējie apstākļi.

Novada ārējo apstākļu noskaidrošana izdara pēc programmas, kas pievesta pielikumā. Vispārējā apraksta sākumi jāpiemēro novada platībai, daļādībai un saimniecības intensīvitātei. Mazu novadu apraksti, kam maza saimnieciska nozīme, sastādaami īsi.

26. §.
Novada iekšējie apstākļi.

Ierīkojamā novada iekšējo apstākļu izpēšanai un taksācijas apraksta vajadzībām uzņemami, pēc iespējas, bieži sastopamo asociāciju audzēs daži parauglaukumi, pēc kuņiem varētu noteikt audzes sastāvu, biežību, krāju un citas audzes īpatnējās puses un ievākt nepieciešamos materialus vispārējā un speciālā saimniecības plāna vajadzībām.

Parauglaukumi.

Parauglaukumu daudzumu nosaka taksācijas grupas vadītājs, vienojoties ar mežierīcības revidentu.

Parauglaukuma lielums atkarīgs no audzes biežības un vecuma. Pie piln- un briestaudzēm par normālu parauglaukumu skaita 1/2 ha. Dabā parauglaukumus piesien pie stādīnām vai citām ar instrumentu ievilkām līnijām un stūros apzīmē ar 15 cm. resniem un un 1,25 mtr. garīem stabiem, uzrakstot Pr. № un platību. Parauglaukumus atzīmē mežaudžu un daļplānos, uzrādot viņu numurus. Parauglaukumu numurācija turpinājas pa visu novadu.

Koku dastošanu uz parauglaukuma un masas aprēķināšanu izdara pēc formas, kādu lieto pie meža novērtēšanas ar pastāvošo masas tabulu palīdzību.

Ja rastos šaubas, ka pastāvošās masas tabulas dod lielu kļūdu, tad audzes masa aprēķināma bez tam vēl ar paraugkoku piepalīdzību, kuņus nocērt kā vidējos katrai resnuma pakāpei vai grupai, ne uz parauglaukuma, bet ārpusē.

Parauglaukumu materialus pievieno mežierīcības pārskatam pēc formas № 26.

Attiecību noteikšanai: 1) starp dažādām platību kategorijām un sugām, 2) sugām, audžu asociācijām un bonitatēm un 3) audžu vecuma klasēm, apvienotām vienā saimniecībā, jāstādā zemes kategoriju, sugu, audžu asociāciju, bonitātu un vecuma klasu kopsūmu tabulas pēc pielikumu formām № 8, 9 un 10, kā izvilumus no taksācijas apraksta.

27. §.
Zemes kategoriju, sugu, audžu asociāciju, bonitātu un vecumu klasu tabulas.

Pie vecuma klasu tabulas sastādīšanas jāievēro sekošais:

1) vecuma klasu tabulas sastāda katrai saimniecībai atsevišķi;

2) pie attiecīgas saimniecības pieskaita arī neapmežotus laukumus, uz kuņiem auga vai vajadzētu augt attiecīgām sugām;

3) retāines ieskaitamas, neuzrādot viņu vecuma klases, pie kam pirmās divas vecuma klases pieskaitamas neapmežotām cirmām;

4) saimniecībās, kuņās tiek vestas pakāpeniskās vai grupu izlases cirtes, jāizdala atsevišķā klasē visas atjaunošanas periodā atrodošās audzes.

Izdarot meža ierīcību, jāievāc ziņas par iepriekšējo saimniecību novadā, noskaidrojot, pēc iespējas, praktizētā cirtes veida iespaidu uz dabisko atjaunošanos, kultūras paņēmieni rezultātus, lopu ganišanas iespaidu uz meža atjaunošanos u. t. t., sakrājot salīdzinošus datus tabulas veidā pēc pielikuma № 11 formas par

28. §.
Novada iepriekšējā saimniecība.

dažādu kategoriju platībām pēc pēdējās un tagadējās ierīcības; par atļautām pēc saimniecības plāna jeb tāmes un patiesībā izcirstām meža platībām un masu iztecējušā revīzijas periodā, tabulas veidā pēc pielikuma № 12 formas.

Dabiskās atjaunošanas pētišana.

Cirtes un atjaunošanas veidu pētišana jāizdara katrā atsevišķā audžu asociācijā uz pēdējo 10 gadu cīrsmām, pēc vajadzības, ar parauglaukumu palīdzību. Savāktos materiālus sakopo sevišķā tabulā pēc pielikuma № 21 norādītās formas.

Par apmierinošu cirtsmas atjaunošanas skaita, ja uz 1 ha vienmērīgi atrodās 5000 labu veselīgu jauno kociņu, par nepilnīgu — no 2000—5000; par pilnīgi neizdevušos — ja zem 2000.

Uz šo materiālu pamata jātaisa slēdziens — kādās vietās un asociācijās līdz šim lietotie dabiskās atjaunošanas veidi ir izrādījušies par labiem, un kādās par neapmierinošiem, un kādam jābūt atjaunošanas periodam.

Katrai kategorijai jāuzrāda platības kopsoma un zem visa pārskata — visu platību kopsoma ar procentuālo attiecību starp dažādo cīrsmu un izpētīto cīrsmu platībām.

Pie izlases cirtes veida jāatzīmē kāda krājas daļa izcirsta un kāda atstāta; pie atjaunošanās ar sēkliniekiem — cik sēklinieki bijuši atstāti; tāpat jāatzīmē, vai ir bijuse atstāta atauga un t. t.

Kulturu pētišana.

Beidzamo 10 gadu mākslīgo apmežojumu pētišanu izdara, pēc vajadzības, ar parauglaukumu palīdzību, kuņu lielums, skatoties pēc audzes, — 25, 50 un 100 kv. mtr. Uz šo datu pamata sastāda sevišķu tabulu pēc pielikuma № 14 formas.

Pārskatā atjaunošanas rezultātus sadala pēc koku sugām vai asociācijām, šķīrojot stādījumus no sējumiem, vienlaidu sējumus no sējumiem bedrītēs u. t. t.

Par apmierinošu kulturu skaita tādu, kur uz 1 ha ir 5000 labu vienmērīgi novietotu jauno kociņu; par nepilnīgu, ja uz vienu ha ir no 2000—5000 kociņu, un par pilnīgi neizdevušos, ja mazāk par 2000.

Ja izstādīto kociņu skaits būtu mazāks par minētiem skaitļiem, — bet cīrsmu atjaunošanās vispārīgi ir sekmīga — kulturu stāvoklis labs, ja nonikušo kociņu % ne lielāks par 25; ja iznikušo kociņu % no 25—50, tad — neapmierinošs; ja vairāk par 50%, tad kultura pilnīgi neizdevusēs.

Kulturās, kurās ir notikuse viņu papildināšana, jāuzrāda papildināšanas apmēri.

Pārskatā jāskaita atsevišķi, katrā atsevišķā kultūras kategorijā, platības ar dažādu atjaunošanos.

Mežsaimniecības plānu sastāda saimniecības vienībai, kuņu sauc par novadu.

Par novadu mežierīcībā nosauc tādu saimniecības vienību, kas sastādās no viena vai vairākiem tuvu stāvošiem meža nogabaliem, apvienotiem uz ārējiem ekonomiskiem un iekšējiem saimnieciskiem pamatiem vienā saimnieciskā vienībā.

Par saimniecību novadā nosauc tādu audžu asociāciju un platību vienību, kas teritoriāli varbūt arī neapvienojas, bet prasa atsevišķus apsaimniekošanas paņēmienus un aprēķinus.

Novadu apvienošana pēc pārvaldīšanas veida vienā mežierīcības novadā nepieciešama tikai tad, ja novadi atrodās tuvumā, aizņem samērā ne visai lielas platības, neizpilda sevišķus speciālus uzdevumus un atrodās vienādos ekonomiskos apstākļos.

Mežierīcības pārskatā novādiem dod pēc iespējas vienkāršākus nosaukumus. Mežaudžu planā atsevišķu sastāvdaļu — bijušo īpašumu robežas atzīmē ar sevišķu zaju līniju.

Novadā var būt atsevišķas saimniecības, kas atšķirtos pēc iekšējiem saimnieciskiem apstākļiem, piem.: sugu vai asociāciju dažādība, kad dažādas sugas vai asociācijas prasa atsevišķus cirtmetus, sevišķu atjaunošanu un kopšanu, vai pateicoties dažādai vērtībai būtu nepieciešama citādāka to izmantošana.

Ierīkot saimniecības no beidzamo bonitatu šķirām (V. un VI.) pielaižams tikai tanis gadījumos, kad tām audzēm ir ievērojama platība un vērtība.

Saimniecības apzīmē pēc to asociāciju vārdiem, no kurām saimniecība nodibināta; piem.: viršu sila, priežu, ozolu, skuju koku, lapu koku saimniecības.

Galvenās cirtes veidi nosakami katrai saimniecībai atsevišķi. Kailcirtes projektējamās priežu un lapu koku audzēs, pieturoties pie sekošā:

- 1) cirtes virziens no R uz V, vai arī no ZR uz DV, saskaņā ar kvartālu tīklu;
- 2) cīrsmu virziens no Z uz D jeb no ZV uz DR;
- 3) piesliešanās veids, pēc iespējas, — tiešs; piesliešanās termiņš skuju koku audzēs ne mazāks kā 5 gadi, lapu koku audzēs 1—2 gadi;

29. §. Vispārīgais saimniecības plāns. Novads un saimniecība.

30. §. Galvenās cirtes veidi. Kailcirtes.

4) normalais cirsmu platums priežu audzēs 50—60 mtr., iecirtēs līdz 80 mtr.; egļu audzēs līdz 50 mtr., iecirtēs līdz 60 mtr., lapu koku audzēs līdz 100 mtr.

Kad cirsmas projektējamas dzīves atjaunošanas vajadzībām vienā rajonā lielākos apmēros, vai arī gadījumos, kad izcirsto platību paredzams viegli atjaunot, cirsmu platumu var palielināt arī virs augšminētām normām, sevišķi tur, kur tiek atstāti sēklinieki. Priežu audžu cirmās uz priežu zemes atstājami sēklinieki: sausus augtenes apstākļos — 10—15 gab., svaigā un mitrā zemē 20—25 gab. uz 1 ha. Sēkliniekiem jābūt no I. un II. Krafta klases kokiem, veselīgiem un ar labi attīstītiem vaiņagiem.

Kulisu cirte pielaižama vienīgi izņēmuma gadījumos.

Pakāpeniskā cirte.

Egļu un visās pārējošās lapu koku asociācijās, ar egli otrā stāvā, projektējamas, pēc iespējas: a) pakāpeniskās, vai b) grupu izlases cirtes.

Pakāpeniskai cirtei paredzētā cirsmas projektējama izcirstānai trijos paņēmienos: sagatavošanas, sēklu un novākšanas cirtes ar starpbrīdi 5—10 gadu.

Cirsmas projektējamas uz 15 gadiem, pie kam tās var projektēt trīskārtējā kailcirsmas platumā un pakāpeniskās cirtes paņēmienus var izvest vienā gadā, vai uz 1/3 daļu no platuma, vai arī uz visas cirsmas.

Ikgadīgā izmantošanas norma regulējama pēc masas.

Grupu izlases cirte.

Grupu izlases cirte projektējama tāpat kā pakāpeniskā cirte cirmās, izcirstānai uz 15 gadiem. Cirsmas var projektēt trīskārtējā kailcirsmas platumā un grupu izlases cirti var izvest uz reizi uz visas platības.

Ciršana izvedama izejot no esošās grupveidīgās ataugas, paplašinot apaugušo laukumu uz visām pusēm, izmantojot pie tam pēc iespējas vecās audzes paēnu. Grupu paplašināšana atkārojama ne agrāk kā pēc 5 gadiem.

Ikgadīgā izmantošanas norma regulējama pēc masas.

Cirsmu kārtība.

Cirsmu kārtība noteicama pēc nogabaliem, sakoļojumiem un cirsmojumiem.

Cirtmetu saimniecībā nosaka valdošai sugai. Mistrotās pārējošu asociāciju audzēs, kur piemaisīta galvenā suga, cirtmets uzstādams pēc galvenās sugas, ja ir cerības, ka šī pēdējā, pateicoties kopšanai, nākotnē ieņems valdošās sugas vietu.

Cirtmets priežu mežaudzēm noteicams: eksporta novados — 120 gadu, vietējos novados — 100 gadu.

Cirtmets egļu mežaudzēs eksporta un vietējos novados noteicams — 100 gadu.

Cirtmets skuju kokiem zemāko bonitatu mežaudzēs — 80 gadu.

Cirtmets miksto lapu koku mežaudzēs — 60 gadu.

Cirtmets retainēs, ja paredzēta atsevišķa saimniecība, no 5—10 gadu.

Cirtmets baltalksņu mežaudzēs — 15 gadu.

Platības, uz kuļām mežaudzes 60 gada vecumā nesasniedz 7 mtr. augstuma, pieskaitamas pie nederīgas zemes.

Galveno gada izmantošanas lielumu pēc platības, tuvākam revīzijas periodam, nosaka katrai atsevišķai saimniecībai, vadoties no sekošām aprēķinātām cirsmu normām:

1) normalās cirsmas, kuļas lielumu dabū dalot attiecīgās saimniecības platību uz pieņemto cirtmetu, izņemot retaines un neapklāto platību.

Piezīme. Salīdzināšanas dēļ pieved arī ideāli normalo cirsmu, kuļas atrod dalot visas saimniecības platību uz pieņemto cirtmetu.

2) cirsmas pēc audžu vecuma, ko nosaka, izdalot beidzamo 2 vecuma klasu platību, cirtmeta robežās, uz šo vecuma klasu gadu skaitu; bet, ja pēdējās vecuma klases lielums, cirtmeta apmēros, būtu mazāks par normalās vecuma klases lielumu, tad jāņem beidzamo 3 vec. klasu platība un jādala uz šo vecuma klasu gadu skaitu. Retaines neietilpst aprēķinos; audzes, vecākas par cirtmetu, jāpieskaita pie vecākās klases, kuļa ir cirtmeta robežās;

3) cirsmas pēc audžu stāvokļa nosaka pēc visu to audžu platības, kas ņemot vērā vecumu un stāvokli, nocērtamas tuvākā starpmetā (10 gados) un kas apzīmēts taksācijas apraksta saimn. rīkojumos ar burtu „C“. Šādu audžu kopsuma dālama uz revīzijas starpmeta lielumu.

31. §. Cirtmets.

32. §. Galvenās gada izmantošanas normas noteikšana.

Nemot vērā augšā minēto un vadoties no galvenā saimnieciskā mērķa — iegūt vislielākos pastāvīgus ienākumus pie visu pieprasījumu apmierināšanas un mežu uzlabošanas — nosaka gada galvenās izmantošanas normu veselos hektaros, bet pie cirsmām mazākām par 5 ha — hektaros ar desmitdaļām.

Visu sugu retainses, ja tās aizņem lielākas platības, izņemot 2 jaunākās vecuma klases, kuļas jāpievieno pie neapmežotas platības, izcērtamas 5 līdz 15 gadu laikā un gada norma parādama galvenās izmantošanas savilkumā.

Rajonos, kur lieli pieprasījumi pēc būvmateriāliem dzīves atjaunošanas vajadzībām, skuju koku saimniecībās uz pirmiem 5 gadiem var paaugstināt gada normu līdz 20%, samazinot to attiecīgi uz nākošiem otriem 5 gadiem.

Galvenais gada izmantošanas lielums, bez platības, jānosaka arī pēc masas, izdalot revīzijas starpmetā ciršanai paredzēto audžu krāju uz revīzijas starpmeta gadu skaitli (10).

Izmantošanas noteikšanas aprēķini sagrupējami tabulas veidā pēc pielikuma № 15 formas.

Nemot par pamatu galveno gada izmantošanas platību, pieņemto ciršanas kārtību, kvartālu un nogabalu atrašanās vietas, nolemtās izciršanai tuvākā revīzijas periodā, un cirtes veidu, izstrādā ciršanas planu un sastāda galvenās cirtes sarakstu revīzijas starpmetam (10 gadiem).

Vispārīgi pie cirsmu projektēšanas tuvākam revīzijas periodam ir nepieciešami visvairāk vadīties no audžu vecuma un stāvokļa, izmeklējot attiecīgas vietas, pirmā kārtā, kvartālos, kur ciršana jau iesākta un palikušas kulises. Sastopot lielākus pilnaudzju nogabalus, jāapsver, vai tuvākā nākotnē pie viena iecirtuma un pieņemtā cirsmu piesliešanās ilguma būs iespējams visu nogabalu izcirst, nezaudējot caur ilgū stāvēšanu daudz no audzes vērtības. Tādi gadījumi jānovērš jau laikā, paredzot vairākus iecirtumus. Ja tas nav vairs iespējams, tad jāpalielina cirsmu platums, vai arī jāsamazina viņu piesliešanās ilgums. Cirsmojumu planu sastāda uz atsevišķa plana vai kaļķas.

Sastādot galvenās cirtes sarakstu jāievēro arī būvmateriālu pieprasījumi dzīves atjaunošanas vajadzībām un cirsmas pēc iespējas projektējamas tā, lai šīs prasības visparocīgāki varētu apmierināt. Bez tam

33. §.
Galvenās izmantošanas vietas — saraksts galvenai cirtē.

Cirsmojumu plans.

tuvākā revīzijas perioda cirsmu sarakstā jāietilpst arī visu to audžu platībai, kas nolemtas izciršanai dažādām saimniecības vajadzībām, piemēram ēku būvēm, māju vietām, apmaiņai pret citu platību, robežu noapaļošanai, jaunsaimniecību ierīkošanai un t. t., pie kam jaunsaimniecību ierīkošanai galīgi nodotie meža gabali uz mežaudžu plana nav nokrāsojami, bet viņu audžu platība, atskaitot jaunsaimniekiem atstājamo mežu, ieskaitama galvenā cirtē, attiecīgi samazinot 1. 5 gadu normu.

Cirsmās jāietilpst arī tām šaurajām audžu slejām, kuļas jāizcērt, lai nākotnē radītu pretvēju joslas izcirtumu sākumos.

Pie galvenās izmantošanas pieder arī retainsu izciršana, kuļas, saskaņā ar 32. §, ievēd sarakstā kā atsevišķu saimniecību, vai papildu zem audžu saraksta, uzrādot platību un masu.

Tāpat pie galvenās izmantošanas pieder arī sēklinieku izciršana, kas izpildījuši savu uzdevumu, kā arī pārstāvējušos koku izciršana.

Šo izmantošanas savilkumu uzrāda pēc pielikuma № 16 formas.

Pie šo koku izciršanas jāvadās no ieskata, lai labāki varētu attīstīties jaunaudzēs, kā arī lai ātrāki nocirstu tos kokus, kas paliekot uz celma ilgāki par pirmo revīzijas periodu, zaudētu daļu no savas vērtības.

Minēto koku izciršana jaunaudzēs un pusaudzēs pielaižama tikai tad, kad šie koki izkaisīti pa vienam un viņu izciršana neatnestu audzei lielākus par izcērtamo koku vērtību zaudējumus. Sēklinieku izciršanu var izdarīt arī tajos gadījumos, kad attiecīgiem izcirtumiem nav cerības uz dabisko atjaunošanos un viņi būs jāatjauno mākslīgi.

Atsevišķos kokus, nozīmētos izciršanai tuvākā revīzijas periodā, ievēd pēc nogabaliem galvenās cirtes sarakstā, uzrādot apm. koku skaitu un viņu masu.

Cirsmas projektē uz mežaudžu plana un sarakstā uz 15 gadiem, nesadalot pēc gadiem, bet pa 5 gadiem kopā, pie kam pirmie divi 5 gadi paredzami tekošam revīzijas starpmetam, bet trešais 5 gads rezervējams tam gadījumam, ja nākošā revīzija nokavētos.

Retainju izciršana.

Atsevišķu koku izciršana.

Cirsmām nodalitām pa 5 gadiem, ja tas nav sevišķi motivēts, jābūt ar vienādām platībām; varbūtējā starpība nedrīkst pārsniegt 10%.

Galvenās cirtes cirsmas mežaudžu planā pa priekšu apvelk ar zīmuli, atsevišķi pa katriem 5 gadiem, atzīmējot gadu piecīniekus sekoši: I., II., III; pēc saimniecības plāna apstiprināšanas 5 gadīgo cirsmu robežas apzīmē ar karminu.

Saraksts galvenai cirtei.

Sarakstu galvenai cirtei, kas pievests pielikumā № 17, ved 5 gadu cirsmas apmēros pēc kvartaliem. Beigās saskaitot 10 gadu cirsmas, dabūjam vispārējo cirsmu platību un masu revīzijas starpmetā.

Retaines, ja tās nesastāda atsevišķu saimniecību, un nogabali, kuŗos nodomāts izcirst sēkliniekus un pārstāvējušos kokus, jāatzīmē sarakstā zem kailcirsmām un jāsavēlk arī tāpat atsevišķi pa 5 gadiem, uzrādot vecuma klases audzēm, kuŗās nodomāta izlase; katra 5 gadu starpmeta beigās jāuzrāda platība, koku skaits un masas kopsūma.

Pašās beigās jāsakaita kopējā summa galvenai cirtei revīzijas periodā pēc kailcirtes platības, atsevišķu koku skaita un pēc kopējās masas.

Pie pakāpeniskām un grupu izlases cirtēm revīzijas starpmetam nodala platības, kas saietās ar vienu atjaunošanos periodu, vai diviem, ja perioda garums mazāks par revīzijas laiku. Šīs platības planā apvelk ar karminu, nesadalot 5 gadu periodos ne sarakstā, ne mežaudžu planā. Sarakstā krājas rubrika ir pārdalīta uz pusi, pie kam pirmā pusē ieraksta visu nogabala krāju, bet otrā to koksnes masu, kas nodomāts izcirst revīzijas starpmetu laikā.

34. §. Starpizmantošana.

Saimniecības planā paredzamas meža kopšanas starpcirtes, kuŗām jāveicina audžu uzlabošanās, jāpabalsta galvenās sugas ātrāka augšana, vai jāatbrīvo mežs no slimiem kokiem. Šo izmantošanu savilkumu uz 10 gadiem uzrāda pēc pielikuma № 18 formas.

Smalcīre.

Starpcirti I. vec. klases jaunaudzēs sauc par smalcīri, un tā uzskatāma par kultūreļu parēmienu, ja ar viņas palīdzību nodrošina galvenās sugas attīstību; tādos gadījumos smalcīre izvedama pat tad, ja iegūtie materiāli nesedz izdevumus.

Retināšana.

Starpcirti II. vec. klases jaunaudzēs sauc par retināšanu; tā tiek izvesta tikai tad, ja iegūto materiālu vērtība sedz izdevumus.

Starpcirti III. un vecākās vecuma klasēs sauc par skrajcirte.

Vajadzības gadījumā smalcīri un retināšanu var izvest 2 reizes vienā revīzijas periodā. Starpcirtes piemēro galvenā kārtā biežās un mistrotās audzēs, kur piejaukta galvenā suga, piemēram, skuju — lapu un lapu — skuju audzēs.

Katra gada audžu platību, nolemto izretināšanai, smalcīrei un skrajcirtei, nosaka izdalot vispārējo audžu platību, kur vajadzīga smalcīre, retināšana vai skrajcirte uz 10 vai 20 gadiem.

Skrajcirtes, retināšanas un smalcīres izdara, pēc iespējas, veselīem kvartaliem.

Gadījumos, kad audzēs izplatīts vienlaidu pamežs, kam izmantojama vērtība, tad viņa izciršanu var savienot ar augšā norādīto starpizmantošanu, vai arī levest sevišķu cirtmetu, nosakot katra gada izmantošanas platību, pēc iespējas, kvartaliem. Šie izmantošanas veidi attiecās uz starpizmantošanu un ievēdami to sarakstā.

Sarakstu par starpcirtēm uz 10 gadiem sastāda pēc pielikumā № 19 norādītās formas. Viņā no sākuma ieraksta projektējamās skrajcirtes, tad retināšanas, smalcīres un beidzot pameža izciršanu; katru ciršanas šķiru atzīmē pēc saimniecībām.

Pie skrajcirtēm iegūtās masas nevar pieskaitīt savu uzdevumu izpildījušo sēklinieku un pārstāvējušos koku masas, jo tās aprēķina atsevišķi un pieskaita galvenai izmantošanai.

Saskaitot galveno izmantošanu un starpizmantošanu dabūjam kopējo izmantošanu pēc masas uz 10 gadiem un 1 gadā. Procentēs jāparāda, kādu daļu no kopējas izmantošanas sastāda galvenā un starpizmantošana. Bez tam jāparāda kopējais izmantojums gadā no 1 ha mežsaimnieciski izmantojamas platības.

Saskaņā ar ievēdamo saimniecību, saimniecības planā jānorāda arī uz pielaižamo blakus izmantošanu, pie kam nepieciešami noskaidrot viņas nozīmi vietējiem iedzīvotājiem un tos noteikumus, kuŗus ievērojot mežs vismazāk ciestu.

35. §. Blakus izmantošana.

Izejot no neapmežotu platību kopsūmas, kuru paredzēts atjaunot tuvākajos 10 gados un kuŗu pieved pēc pielikuma Nr. 20. formas, pieskaitot arī tekošā revīzijas starpmeta cirsmas, mežierības apspriede noteikā kādā kārtībā un laikā viņas jāapmežo. Iepriekšējās

36. §. Kultūras un mežu darbi.

revizijas starpmeta neapmežotām platībām jāsastāda kulturu plans pēc pielikuma Nr. 21. formas.

Bez tam jāsastāda arī visu meža darbu saraksts, uzrādot vajadzīgo sumu viņu izvešanai.

IV.

Mežierīcības revīzija.

Mežierīcības revīzijas uzdevumi:

1) pārbaudīt mežierīcības plana izvešanu dzīvē un noskaidrot iemeslus, kas spieduši atkāpties no viņa izvešanas;

2) pārbaudīt vispārīgi saimniecības planu, sarakā ar notikušām pārmaiņām ārējos un iekšējos apstākļos;

3) izdarīt vispārējā saimniecības plana vajadzīgās pārmaiņas, ja to prasa pašreizējie saimnieciskie apstākļi;

4) sastādīt speciālo saimniecības planu nākošam revīzijas starpmetam;

5) mežsaimnieciskas ērtības un vienkāršības nolūkos apvienot vienā kopējā novadā visus mazos — sīkos novadus, ar vienādiem ārējiem apstākļiem, un kuņu robežas saietas vai atrodas tuvumā, saskaņā ar šīs instrukcijas 16 §.

37. §.
Revīzijas
uzdevumi.

38. §.
Revīzijas
starpmeta
ilgums.

39. §.
Uzņemšanas
darbi.

Revīzijas starpmeta ilgums 10 gadi. Revīzija jāizved ar tādu aprēķinu, lai nākošo jauno saimniecības planu varētu ievest tūlīt pēc vecā plana izbeigšanās.

Revīzijas pirmais uzdevums ir salīdzināt esošos planus dabā. Atkarībā no iegūtiem materiāliem izved papildu uzņemšanu pēc vispārējiem noteikumiem.

Novada robežas uzņem tikai tanīs vietās, kur viņas neskaidras un izmainījušās, skaitot no beidzamās ierīcības vai revīzijas laikiem.

Ar instrumentu jāuzņem: a) no jauna projektētās stigas; b) lauksaimniecībai derīgās zemes, kurtās kultivētas no jauna, vai kur viņu robežas zudušas; c) pagājušā revīzijas starpmeta izcirtumus vai izdegumus, sadalot tos atkarībā no atjaunošanās 28. § paredzētās grupās; nederīgus, neapmežotus un retiņņus nogabalus, kuņu robežas nenoteiktas vai zudušas, kā arī beidzamā revīzijas starpmeta kulturas, kas radušās ārpus šī perioda cīrsmām.

Jauni daļplāni sastādāmi, ņemot par pamatu vecos, tikai tad, ja robežas ļoti izmainījušās, vai arī ja projektētas jaunas kvartālu stigas un vecie daļplāni pārāk novecojušies — nederīgi; pārējos gadījumos papildināmi un izlabojami vecie daļplāni.

Techniskā ziņā mērīšanas darbi un daļplanu sastādīšana padota vispārējiem šīnī instrukcijā minētiem noteikumiem pie mežu ierīcības.

Pastāvošos kvartālus sadalīt ir pieļaujams ar mežierīcības daļas ziņu tikai tur, kur to prasa saimnieciskie apstākļi un kur kvartālu lielums stipri atšķirās no instrukcijā paredzētām normām.

Kvartālus sadalot jāizmanto visas vecās un neaizaugušās stigas jaunajam kvartālu tīklam un par jaunām kvartālu līnijām jāizmanto, pēc iespējas, ceļi, upes u. c. dabiskās robežas.

Stīgu paplašināšanu izdara pēc saimniecības plana apstiprināšanas.

Stabus ieliek un numuro taksācijas grupas. Mežierīcības revīzijas starpmetā jaunradušās audzes sadala nogabalos pēc vispārējiem noteikumiem.

Cīršanai nozīmētās kailcīrsmas, kuņas pārdotas, pleskaita pie neapmežotas platības, pie izlases cirtes — pie I. vecuma klases.

Taksācijas apraksts un nogabalu iedalīšana pie revīzijas jāpārbauda un jāizlabo.

Kvartālos ar nelielu nogabalu dažādību un retām audzēm, taksācijas stidziņas var neizcirst, bet taksators tos iziet ar laba kompasa palīdzību, mērojot attālumu ar soļiem (solmēru). Šīnī gadījienā stidziņu stabiņus dabā neliek, bet uz daļplāna taksatora gājlienu uznes ar tievu pārtrauktu līniju.

Agrākos nogabalus ir pieļaujams dalīt tad, ja viņu apraksts pilnīgi nesaietas ar dabu vai arī nesaīskan ar pašreizējām mežsaimniecības prasībām; pārāk sīkus nogabalus var apvienot vienā.

No jauna izdalīto nogabalu konturas apzīmē planā ar taisnām punktētām līnijām.

Sevišķi rūpīgi taksācijas darbi izpildāmi tanīs audzēs, kuņas projektē galvenai cirtē.

Ņemot par pamatu veco taksācijas aprakstu ar mežziņa atzīmēm par notikušām pārmaiņām nogabalu sastāvā un stāvokli, un ievērojot izvestos papildu darbus, sastāda pēc mežierīcības revīzijas izvešanas

40. §.
Kvartālu
dališana.

41. §.
Nogabalu
izdalīšana un
taksācijas
apraksts.

jaunu taksācijas aprakstu pēc vispārējiem šīnī instrukcijā paredzētiem noteikumiem.

Pie taksācijas apraksta jāpievieno jauns meža audžu plans.

Pie pirmās revīzijas, ja taksācijas apraksts labi sakrīt ar dabu, ar mežierīcības revidenta piekrišanu, taksācijas aprakstu var atstāt nepārrakstītu, izvedot viņā ar sarkanu tinti vecuma un citas pārmaiņas.

42. §.
Parauglaukumi.

Pie revīzijas parauglaukumu taksāciju izdara, pēc iespējas, uz iepriekšējās mežierīcības parauglaukumiem, ja viņu robežas atrodamas. Salīdzinot šo laukumu tagadējos taksācijas datus ar iepriekšējiem, taisa slēdzienu par audžu augšanas gaitu.

Jauni parauglaukumi var tikt ņemti bieži sastopamās audzēs, kurās vēlams noskaidrot taksācijas elementus, vai arī audzēs, kurās izdarīta skrajcirte, vai izlases un pakāpeniskā cirtes.

43. §.
Pagājušā revīzijas starpmeta saimniecības rezultāti.

Pie mežierīcības revīzijas jāpārbauda pagājušā perioda saimniecība, lai noskaidrotu, cik viņa izpildījuse saimniecības planu un kur novērsusies no tā, noskaidrojot novēršanās iemeslus un sekas.

Sevišķi uzmanīgi un rūpīgi jāapraksta saimniecība par pagājušo revīzijas periodu, pie kam atsevišķi par saimniecībām jānoskaidro sekoši jautājumi:

a) kā izmainījušās neapmežotās un retaiņu platības; lauksaimniecībai derīgo un nederīgo zemju platības, kā arī vispārējā meža platība un aiz kādiem iemēsliem (pielikums № 11);

b) attiecības starp saimniecības planā paredzēto galveno izmantošanas normu gadā pēc platības un masas un vidējo faktiski izsniegto daudzumu, aprēķinot bez tam faktiski izsniegto daudzumu no 1 ha gadā (pielikums № 12);

c) nocirsto audžu vidēja krāja uz 1 ha un ciešmetra pārdošanas vērtība;

d) starpizmantošanas apmēri revīzijas periodā pēc platības un masas % attiecībā pret kopējās izmantošanas apmēriem;

e) mežsaimniecības ienākumi revīzijas periodā; vidējais ikgadējais ienākums no 1 ha mežsaimnieciski izmantojamās platības (punktos c, d un e minētie dati sakopojami pēc pielikuma № 22 formas);

f) kā izmainījušās revīzijas periodā attiecības starp vecuma klasēm pēc saimniecībām (dati pieveidami pēc pielikuma № 23 formas);

g) cik ciešmetru izsniegts bojātu un kaltušu koku un viņu % attiecībā pret kopēju gada izmantošanu.

Mežaudžu atjaunošanās gaita jāizpēta, kur vajadzīgs, ar parauglaukumu palīdzību. Mežaudžu atjaunošanās.

Tāpat jāizpēta arī pagājušās revīzijas starpmeta kulturas ar sevišķu parauglaukumu vai rindu palīdzību; pēc iegūtiem datiem sastāda sevišķu savilkumu pēc pielikuma № 14 formas.

Mežniecību sadalīšanu novados un novadu saimniecībās izdara pēc šīnī instrukcijā paredzētiem noteikumiem. 44. §. Mežniecības dalīšana novados un saimniecībās.

Dibinot jaunus novadus, apvienojot vai sadalot viņus, jāvadas tikai no saimnieciskiem, bet ne no bijušiem juridiskiem vai citiem apstākļiem.

Pie revīzijas ievāktos materialus sagrupē pēc novadiem un saimniecībām. Katrā saimniecībā, pēc instrukcijas vispārējiem noteikumiem, sastāda tabulas veidā ziņas par katru valdošo sugu, uzrādot asociāciju, bonitāti un vecuma klasi.

Pieņemto cirtmetu mainīt ir pielaižams tikai tad, ja jauna cirtmeta noteikšana pamatota uz parauglaukumu datiem un tas atšķiras no vecā vismaz par vienu vecuma klasi. 45. §. Cirtmets.

Galvenās cirtes normas nosakamas pēc vispārējiem, šīnī instrukcijā paredzētiem, noteikumiem. 46. §. Galvenās cirtes normas.

Pieņemto cirsma virzienu, platumu, pieslēšanās veidu un laiku pārbauda pie revīzijas darbiem un viņu izmaiņa pielaižama tikai tad, ja pietiekoši skaidri un pamatoti ir pierādītas vecā paņēmiena nederība un jaunā priekšrocības.

Šiem slēdzieniem jābūt pamatotiem uz ievāktiem datiem par beidzamā revīzijas perioda cirsma dabisko un mākslīgo atjaunošanos.

Visi pārējie specialā saimniecības plana noteikumi pie revīzijas nosakami tādā pat kārtībā, kā tas paredzēts šīnī instrukcijā pie ierīcības. 47. §. Mežierīcības revīzijas pārskats.

Mežiericības revīzijas pārskatā ietilpst:

- 1) vispārējais mežsaimniecības pārskats;
- 2) novada daļplāni ar ģeodezijas žurnālu;
- 3) novada taksācijas apraksts un mežaudžu plans;
- 4) saraksts galvenai cirtei, skrajcirtei un citi saraksti, kādi paredzēti ierīcības instrukcijā.

Mazos novados ar nelielu saimniecisku nozīmi revīzijas pārskats sastādams pēc iespējas īsi.

V.

Aizsargu mežu ierīcība.

48. §.
Aizsargu mežu ierīcības mērķi.

Aizsargu mežu ierīcības mērķis pastāv šo mežu aizsargāšanas spēju uzturēšanā no tām briesmām, pret kurām tie ir atzīti par aizsargu un, pēc iespējas, šo spēju pastiprināšanā.

49. §.
Robežu un iekšējās situācijas uzmērīšana.

Attiecībā uz ārējo robežu un iekšējās situācijas uzmērīšanu un meža sadalīšanu kvartālos, aizsargu meži padoti vispārējiem nosacījumiem par valsts mežu uzmērīšanu.

Minētai novadu sadalīšanai saimniecību kategorijās jābūt kā pamatam, kuŗa apmēros jāizdara tālākā audžu izdališana: pēc asociācijām, vecuma, mistrojuma, biežības u. t. t.

50. §.
Saimniecības ar izlases cirti.

Tiem aizsargu mežu nogabaliem, kur sevišķā meža stāvokļa dēļ (kā piem. uz stāvu kalnu nogāzēm) jābūt pastāvīgi veciem pieaugušiem kokiem, spējīgiem pretoties draudošām briesmām, jānozīmē tikai izlases cirte. Tādēļ šis saimn. nogabalos jānosaka cirtes apgrozes laiks, t. i. tas gadu skaits, pa kuŗu meža īpašnieks var apiet ar ciršanu visas šīs audzes, izlasot no viņām visu, kas izmantošanai atļauts pēc saimniecības plāna.

Cirtes apgrozes laika noteikšana.

Apgrozes laika noteikšanai jānosaka minimālie koku apmēri, kuŗus var izcirst nepamazinot audzes aizsargāšanas spēju un arī maksimālie apmēri, pie kuŗiem zināmā apkārtņē uz meža materiāliem ir lielākie pieprasījumi vai, ja pieprasījumu nav, tad cik ilgi koks var augt nenokalstot. Starpība vecumā starp minimālā un maksimālā apmēra kokiem nosaka apgrozes laiku. Tā piem., ja audzēs atļaujams izcirst kokus sākot no 25 cm caurmēra krūšaugstumā un

koki šo caurmēru sasniedz 60 gadu vecumā, bet lielākais vecums, kuŗš noteikts saskaņā ar augšā minēto, sniedzās pie 100 gadiem, tad apgrozes laiks būs (100—60) 40 gadi, t. i. 40 gadu laikā visas šīs audzes var tikt apietas ar mežu izciršanu un izcirsti visi koki, kuŗu caurmērs krūšu augstumā nav mazāks par 25 cm.

Audžu iedališana nogabalu grupās jāizdara pēc vec. kl. sekošā kārtā:

Audžu iedališana grupās.

pie I. grupas jāpieskaita samērā jaunākie nogabali, kuŗos koku apmēri mazāki par ciršanai pieņemtiem minimāliem;

pie II. grupas jāpieskaita tādi nogabali, kuŗos sastopami mazāku apmēru koki par aprādītiem un arī resnāki, bet tikai ļoti aprobežotā vairumā;

pie III. grupas — nogabali, kuŗos pārsvarā pieņemto minimālo apmēru koki, bet resnāku koku ļoti maz;

pie IV. grupas — nogabali, kuŗos pārsvarā ir pašu resnāko apmēru koki.

Katras grupas apjomā taksators izved tālāku audžu izdališanu pēc asociācijas, biežības, mistrojuma, jeb pēc audzes specifiskām īpatnībām, kuŗas ir par ņemeslu sevišķiem mežkopības paņēmieniem.

Ikgadējas cirtes normalo platību noteic daļot visu — I., II., un III. audžu grupu nogabalu platību uz cirtes apgrozes laiku. Reizinot gada cirtes normalo platību uz 15, noteic izlases cirtes platību uz 15 gadiem, — 10 gadi tekošam revīzijas periodam, 5 gadi rezervei.

Normalās cirtes platības noteikšana.

Šinī 15 gadu platībā jāieskaita tie nogabali, no kuŗiem saimniecisku apstākļu dēļ vēlama ātrāka nobriedušo koku izlase.

Nogabalu ieskaitīšana 15 gadu cirtes platībā.

No I. grupas nogabaliem meža īpašnieka vajadzību apmierināšanai pēc sīkiem lietkokiem (kārtis, mieti) izvēlē uz 10 gadiem tādus, kuŗos šinī 10 gadu laikā vēlams izvest smalcīti un retināšanu, vai tādus, kuŗos retināšana pielaižama, nepavājinot meža aizsargu spējas.

Sīko lietkoku vajadzību apmierināšana.

Šiem nogabaliem, kuŗi izvēlēti saskaņā ar augšā teikto, nosaka apmērus, par kuŗiem resnākus kokus nav brīv izcirst.

15 gadējās
platības
sadališana
5 gadējās.

Visu nogabalu platība, kuņi nozīmēti uz pirmiem 15 gadiem, atsevišķi priekš I., II., III., un IV. grupas nogabaliem, jādala uz 3 daļām, atļaujot privatmežos meža īpašniekam katru 5 gadu laikā izcirst mežu uz norādītās platības tādā kārtībā, kāda norādīta mežierīcības planā.

Vienlaidu
platību iz-
mantošana.

Ja starp nogabaliem, kuņi nozīmēti izlases izvešanai uz pirmiem 15 gadiem, atrastos tādi, kuņos koki atļauti izlasei pēc saviem apmēriem, aizņem vienlaidu platības, tad taksatoram jāieved saimniecības planā prasība, lai daļa no šā meža paliktu neizcirsta. Šāda prasība var tikt uzstādīta dažādi, skatoties pēc tā, kādas pēc sava mistrojuma audzes izrādītos par parocīgām, t. i. tādām, kuņas dod labāku iespēju kontrolēt meža īpašnieku.

Tā, taksators saimniecības planā var norādīt nogabalus, kuņos var izdarīt tikai kaitušo koku novākšanu, bet no augošiem — tikai pašu resnāko koku noteiktos apmēros.

Ja audzē sastopami dažādu sugu koki, tad izcirstānai var nozīmēt noteiktu vienu sugu. Nelielos nogabalos var uzrādīt izcirstānai atļauto koku skaitu.

Grupveidīga
izlase.

Dažos gadījumos var arī norādīt maksimālo platību (kv. metr.), kuņu vēl pielaižams vienlaidu nocirst, izcērtot atļautā apmērā kokus.

Skatoties pēc meža atjaunošanas gaitas un lai to sekmētu, šinīs gadījumos var pieļaut arī tievāku par pieņemtiem minimāliem apmēriem koku izcirstānu.

Lapu koku
piemaisījums.

Attiecībā uz tām lapu koku sugām, kuņas sastopamas nogabalos tikai kā piemaisījums pie galv. sugām neder dižmeža saimniecībai, jo nevar sasniegt cirstānai atļautos caurmērus, — taksatoram jānoteic tie nogabali, kuņos aprādītās blakus sugas var tikt izcirstas pēc meža īpašnieka ieskatiem, tā arī tie nogabali, kuņas pirmo 15 gadu laikā šīs blakus sugas nav izcērtamas.

51. §.
Kailcirtes
saimniecības.

Zināmos apstākļos, atkarībā no aizsardzības mērķiem un audžu atjaunošanās gaitas, kā skuju koku, tā arī lapu koku audzēs, izmantošanu mežierīcības apspriede var nosacīt kailcirtes.

Gada normas aprēķināšanu un šīs normas maiņāšanu izdara pēc tiem pašiem noteikumiem, kādi minēti saimnieciskiem novadiem.

Kā pie izlases cirtes, tā arī pie kailcirtes gada izmantošanas normu nosaka bez platības vēl pēc masas un koku skaita.

Attiecībā uz tiem nogabaliem, kuņos nevar augošus kokus cirst izmantošanai, bet vienīgi var atļaut atmirušo koku novākšanu un tādu koku izcirstānu, kuņi traucē atjaunošanos, taksatoram saimniecības planā jāuzrāda kādi koki var tikt novākti un kādus vēlams izcirst celmu atvašu dzišanas spēju uzturēšanai vai apenošanas novēršanai.

Ja novadā sastopami ar mežu pilnīgi neapklāti vai arī stipri izretināti nogabali, tad taksatoram jāšķiro atsevišķi tie nogabali, kuņos meža atjaunošana tikai vēlāma no tiem nogabaliem, kuņos meža atjaunošana ir tik nepieciešama, ka bez viņas novads zaudē savas aizsargu spējas. Kulturu plans jā sastāda pēc formas un viņā siki jāapraksta visi kulturu paņēmieni, kā arī jāpieved to izdevumu aprēķins.

Bez paredzētiem paņēmieniem, kuņi vajadzīgi vai nu mežaudzes atjaunošanai, vai mežaudzes atjaunošanas veicināšanai, taksators var norādīt vēl uz citiem paņēmieniem, kuņus viņš uzskata par vēlamiem un nepieciešamiem pie aizsargu meža ierīkošanas uzstādītā mērķa sasniegšanai, kā: caur novadu ejošo ceļu pārceļšanu uz citu vietu, žogu ierīkošanu, lai pasargātu mežu no noganišanas un t. t.

Attiecībā uz blakus izmantošanu saimniecības planā jābūt norādītam: a) kur lopu ganišana jānoliedz pirmos 10 gad., tāpat arī kur lopu dzišana jāaizliedz un kur jāķeras pie noteiktiem līdzekļiem, lai aprobežotu blakus nogabalu noganišanu; b) kādos nogabalos aizliegta celmu laušana vai zemsēdzes izmantošana nākamajos 10 gados; c) vai ir pielaižama meža atrodosos lauču pļaušana un t. t.

52. §.
Apmežošanas
plans.

53. §.
Norādījumi
par blakus iz-
mantošanām.

VI.

Dabas pieminekļu, parku un aleju ierīcība.

Ierīcības mērķis: dabas pieminekļos — uzturēt dabu neaizskartā stāvoklī; meža parkos — dot maksimālo estētisko baudu no meža, nesamazinot jūtami ienākumus no tā; parkos vest kārtīgu parku saimniecību.

54. §.
Ierīcības
mērķi.

Visi uzmērīšanas darbi izvedami saskaņā ar saimniecisko novadu uzmērīšanas noteikumiem, paredzētiem šinī instrukcijā. Instrumentu stāvēšanas punkti atzīmējami ar dziļi zemē ieraktiem stabiņiem ar isu

55. §.
Uzmērīšanas
darbi un
iedališana.

virszemes daļu, vai arī ar speciāliem akmeņiem. Lielāko dabas pieminekļu un parku iedalīšana kvartālos pielaižama vienīgi dabiska, izlietojot par kvartālu robežām esošās upes, grāvas vai ceļus.

Mākslīga kvartālu stīgu izdzišana pielaižama vienīgi tad, kad projektējamām stīgām paredzams estētisks raksturs, vai arī kad tādas nepieciešamas ceļu ierīkošanai.

Kalnainos rajonos, meliorāciju projekta vajadzībām izvedama arī vertikālā uzmērīšana.

56. §.
Taksācijas
apraksts
un audžu
plans.

Taksācijas stidziņas pie iekšējās situācijas uzmērīšanas nav izvedamas. Taksācijas apraksts sastādams līdzīgi taksācijas aprakstam saimnieciskos novados, atzīmējot piezīmju rubrikā tās svešās zemju sugas, kuņas nogabalā sastopamas, vai arī tos retos eksemplarus, kuji būtu ievēribas cienīgi.

Audzū plans parkos savienojams ar daļplanu, iluminējams un pagatavojams pēc iespējas mērogā 1:4000, vai lielāks. Uz plāna speciālām zīmēm atzīmējami arī to reto koku, vēsturisku un estētisku priekšmetu atrašanās vietas, kuji būtu sevišķi ievēribas cienīgi.

57. §.
Izmantošanas
un meliorāciju
plāni.

Parastos parkos koksnes izmantošana pielaižama saskaņā ar noteikumiem par mežu aizsardzību, t. i. izmantojami vienīgi kaktuši un kaktuši koki, kā arī koki, kuji saskaņā ar saimniecības plānā paredzētām meliorācijām — ceļa, laukumu un jaunu stādījumu ierīkošanu, nāk nociršanā.

Meliorāciju projektam pievienojams meliorāciju plans.

Plašākos meža parkos uz mežierīcības apspriedes lēmuma pamata paredzama arī augošu koku izmantošana zināmos apmēros un veidos.

Dažos dabas pieminekļos uz mežierīcības apspriedes lēmuma pamata aizliedzama kaut kāda nebūt koksnes izmantošana.

58. §.
Ierīcības
dokumenti.

Ierīcības dokumenti sastāv:

1) no saimniecības pārskata, kuš sastādams īsi, aizrādot uz objekta atrašanās vietu, nozīmi un mērķi, kuļa sasniegšanai ierīkojamais objekts paredzēts. Tāļāk raksturojamas sastopamās audzes un koki, aizrādot uz sevišķi ievēribas cienīgiem. Vēļ tāļāk — paskaidrojumi par izmantošanas un meliorācijas plāniem;

2) no audžu taksācijas apraksta (vienā sējumā ar saimniecības pārskatu) un

3) no audžu un meliorācijas plāniem.

VII.

Notekumi par privatmežu ierīcību.

Šiem noteikumiem ir padota privatu mežu ierīcība, kuļu platība pārsniedz 50 ha. Mežaizsardzības noteikumi izdoti 14. janv. 1922. g. 4. § un publicēti Vald. Vēstn. 1922. g. 12. num).

Mežsaimniecības plans sastāv:

Mežsaimniecības plans.

1) no novada mežaudžu plāna un

2) isa meža apraksta (pēc 24. pielikuma).

Mežaudžu plans izpildams sekoši:

59. §.
Mežaudžu
plans.

1) novada robežas plānā nosakamas pēc uzmērīšanas datiem; plāna mērogs parasti — 1:4000, bet novados lielākos par 100 ha, var pieņemt arī 1:8000. Plānā jāuzrāda iekšējie leņķi, rumbi un līniju garums;

2) iekšējo nogabalu robežas var uzņemt rekognoscēšanas veidā;

3) mežaudžu plānā jāuzrāda ar krāsām vai uzrakstu valdošā suga un vecums;

4) par valdošo koku sugu skaitīt to, kuļa pašreiz nogabalā ir pēc masas vairākumā.

Meža apraksts jā sastāda pēc 24. pielikuma formas, kuļa jāuzrāda:

60. §.
Meža
apraksts.

1) meža īpašnieka vārds un uzvārds;

2) apriņķis, kuļa novads atrodās;

3) pagasts, kuļa novads atrodās;

4) mājas nosaukums;

5) novada nosaukums;

6) vispārējā un par vecuma klasēm sadalītās platības hektaros;

7) augsne pēc sastāva un dziļuma;

8) cirtmets;

9) ikgadīgas cirsmas hektaros vai pēc masas, vai koku skaita;

10) īpašnieka paskaidrojumi par cirsmu kārtību, mežaudžu atjaunošanu un citu.

Piezīme: Ikgadīgas normalas cirsmas ap- rēķināšanai jāpieņem cirtmets skuļu koku sugām ne zemāks par 80 gadiem un lapu koku sugām ne zemāks par 40 g.

Kailcirtes.

Ja novadā tiek projektētas kailcirsmas, tad viņu lielums jāaprēķina pēc sekošiem noteikumiem:

1) novados ar normalām vecuma klasu platībām, t. i. kad visām vecuma klasēm ir apmēram vienāda platība, ikgadīgo cirsmu lielums tiek noteikts dalot vispārējo mežaudžu platību uz cirtmetu;

2) novados, kur nav normalās vecuma klasu attiecības, ikgadīgo cirsmu lielums tiek noteikts dalot kopējo mežaudžu platību no IV. vecuma klases un vecākās, skuju koku audzēm uz 20, bet lapu — uz 10.

Novados, kur nav mežaudzes vecākas par III. vec. klasi, ciršana tiek aizliegta līdz mežaudzes gatavības sasniegšanai.

Mežaudžu dabiskās atjaunošanās nodrošināšanai kailcirsmas jāizved ar cirmām, lapu kokiem ne platākām par 100 mtr., bet skuju ne platākām — par 60 mtr.

Priežu audžu kailcirmās jāatstāj 10—20 priežu sēklinieku uz 1 ha.

Projektējamām kailcirmām nākošiem 10 gadiem ir jābūt uzrādītām mežaudžu planā.

Izlasses cirtes.

Novadā projektējamās izlasses cirtes gada normas jāaprēķina pēc gadējā pieauguma lieluma un jāuzrāda pēc masas un izcērtamo koku skaita un apmēriem, kam jābūt uzrādītām mežaudžu plana paskaidrojumā.

Ikgadīgi izcērtāmo koku kopīgā masa nedrīkst pārsniegt to masu, kuŗa tiktu izcirsta gadā, ja novadā tiktu projektētas kailcirsmas ar augstāk uzrādītiem cirtmetiem.

61. §.
Piezīmes.

1) Pēc šīs instrukcijas sastādīto mežiercības planu meža īpašnieks divos eksemplaros nodod vietējam virsmežzinim. Virsmežzinis, pārliecinājies par plana pareizību uz vietas, nodod to ar savu atsauksmi Mežu departamentam apstiprināšanai;

2) uzraudzība par mežsaimniecības plana izpildi ņemta ir uzlikta vietējā rajona virsmežzinim;

3) virsmežzinim ir tiesība katrā laikā izdarīt mežsaimniecības plana izpildīšanas kontroli;

4) kad meža īpašnieks vēlas izdarīt kādas pārmaiņas apstiprinātā planā, tad viņš iesniedz vietējam virsmežzinim par to rakstisku lūgumu, sīki norādot iemeslus, kamdēļ šādas pārmaiņas vajadzīgas;

5) pēc mežiercības planā projektēto cirsmu izbeigšanās meža īpašnieks iesniedz parastā kārtā jaunu cirsmu projektu;

6) visi īpašnieka rakstiskie iesniegumi attiecībā uz mežiercības planu jāapliek ar zīmognodokli likumā noteiktos apmēros.

VIII.

Mežiercības plana izpildīšana.

Vietējās meža administrācijas uzdevums ir uzturēt kārtībā un nepieļaut aizaugt kvartalu līnijām un robežām, kā arī pazust no taksācijas grupas ieraktām zīmēm; ja tas notiktu, — zīmes jāatjauno.

62. §.
Robežu un kvartalu līniju uzturēšana kārtībā.

Atkāpties no noteiktā uz 10 gadiem ciršanas plana un apstiprinātā galvenās cirtes saraksta ir atļauts tikai tanīs gadījumos, kas minēti instrukcijās par meža materiālu izsniegšanu 15. §. Platības, kuŗas apzīmētas ciršanai uz papildu 5 gadiem, var izcirst tikai iestājoties attiecīgam periodam.

63. §.
Atkāpšanās no galvenās cirtes saraksta.

Cirsmu iestigošanu izdara meža administrācija, saskaņā ar mežu materiālu izsniegšanas instrukcijas 35. un 36. §§ un piemērojoties audžu faktiskām robežām. Katra gada cirmām ir tā gada uzraksts; atdaļu numurāciju izdara ar tekošo numuru katrā kvartalā.

Daļplanos cirsmas atzīmē saskaņā ar iestigošanu dabā, ar attiecīgiem uzrakstiem un gada atzīmi, kad iestigotās cirsmas un atdaļas nocirstas. Uz jauniem daļplaniem visas šīs atzīmes izdaramas ar tušu; pēc revīzijas, ja plāni palikuši vecie, — ar karminu u. t. t.

64. §.
Cirsmu atzīmēšana uz daļplaniem.

Bez tam mežziņu pienākums ir kārtīgi atzīmēt nocirstās cirsmas galvenās cirtes sarakstā.

Visus nogabalus, kuŗos izvestas starpcirtes, mežziņi atzīmē uz daļplana, uzrādot izpildīšanas gadu; par projektētās starpizmantošanas izvešanu jāatzīmē arī viņu sarakstā.

Starpcirtes atzīmēšana uz daļplana.

Pieņemto skrajcirtes kārtību var izmainīt veenīgi mežiercības daļas atļauju.

Skrajcirtes kārtība.

Sarakstā uzrādītai koksnes masai, nolemtai izcirstai pie retināšanas, vai skrajcirtes nav saistošs raksturs, jo šo darbu galvenais mērķis nav izmantošana, bet meža kopšana, kāpēc pie smalcītes, retināšanas un skrajcirtes izvešanām jāpieturās pie Mežu d-ta izdotās pamācības par mežu kopšanu.

65. §. Kulturu un citu darbu izvešana notiek mežniecībā saskaņā ar ikgadīgo saimniecības budžetu.
Kulturu un citu izvestu darbu atzīmēšana. Pēc kulturu un meža darbu izvešanas mežzinis daljplanā atzīmē apmežotās platības, aizrādot uz viņu apmežošanas gadu, kā arī uzzīmē izraktos grāvjus, uztaisītos ceļus u. t. t.

66. §. Apmalņu un atgriezumū saraksts. Atgriezumi, piegriezumi un apmaiņas atzīmē jāmas uz daljplaniem un mežu reģistrācijas grāmatā.

Pielikums № 1.

Mežiericības pārskata plans.

I. nodaļa.

Mežsaimniecības ārējie apstākļi.

1. Jāuzrāda: novada, virsmežniecības, apriņķa un pagasta nosaukumi un novada vispārējā platība ha, tuvākās dzelzceļa stacijas nosaukums un attālums no tuvākām pludināmām upēm; mežziņa un virsmežziņa dzīves vietas un viņu attālums no novada; novada № pēc mežu reģistrācijas grāmatas, pēc mežu kartes un no kādiem atsevišķiem gabaliem novads sastāv un viņu iepriekšējā piederība.

2. Jādod rajona ekonomisko apstākļu un meža materialu tirgu raksturojums, uzrādot rajona iedzīvotāju biežību, meža daudzumu, kādas rūpniecības iestādes un mājrupniecības noņem meža materialus no novada. Jāuzrāda vietējo iedzīvotāju pieprasījumi pēc meža materiāliem no novada, viņu daudzums un raksturs, vietējā meža tirdzniecība, viņas īpatnības un sortimenti. Novada kategorija.

3. Jāuzrāda attālākie meža materialu tirgi un sortimenti, kādi tiek pieprasīti no novada; meža lielrūpniecības un tirdzniecības apstākļi, cenas.

4. Transporta ceļu stāvoklis novadā un apkaimē.

II. nodaļa.

Mežsaimniecības iekšējie apstākļi novadā.

5. Īss norādījums uz vispārējo novada fiziski-geografisko raksturu.

6. Vispārējās novada platības sadalījums mežsaimnieciski un lauksaimnieciski izmantojamās un nederīgās zemju platībās; novada meža platības sadalījums pēc valdošo koku sugām tabulas veidā (pēc formas № 8).

7. Sugu sadalījums audžu asociācijās un pēdējo — bonitatēs (pēc 9. formas).

Visu augšminēto kategoriju kopsumai vajaga būt vienādai ar to, kuŗu mums dod taksācijas apraksts.

Jāraksturo audžu augtēnes apstākļi pēc asociācijām, norādot kādas bonitates ietilpst katrā asociācijā un aprakstot asociācijas specifiskās īpašības, kas nesakrīt ar vispārējo asociācijas aprakstu, aizrādot uz augsnes un apakšzemju sastāvu, dziļumu, mitrumu un zemsedzi.

Asociāciju apraksts iesākams ar tām, kuŗām novadā ir lielāka nozīme, pārejot vēlāk uz mazāk nozīmīgākām.

Retaiņu un neapmežotu platību raksturojums, viņu izcelšanās un dabiskais atjaunošanās process uz šīm platībām.

8. Novada mežaudžu sadalījums pēc vecuma klasēm (vai grupām) pa atsevišķām saimniecībām (tabulas veidā pēc 10. formas).

III. Nodaļa.

Iepriekšējā saimniecība novadā.

9. Jāuzrāda: a) kad novads pirmo reizi uzņemts uz plana un kad izvesta mežierīcība; b) sekojušās mežierīcības revīzijas un c) lietotie pamati mežsaimniecībā: saimniecību skaits un cirtmeti.

10. Lietotie cirtes veidi, cirtes virziens, cirsmu platums, cirtes piesliešanās veids un citas cirtes īpatnības;

11. Pēdējā gadu desmitā izcirsto cirsmu dabiskā atjaunošanās: pietiekoši atjaunojušos cirsmu platība bez sugas maiņas un ar to; — nepietiekoši atjaunojušos cirsmu platība un pavisam neatjaunojušos (tabulas veidā pēc 13. formas); dabiskās atjaunošanās veicināšana un panākumi dažādās asociācijās.

12. Mākslīgā meža atjaunošana novadā, kulturas veidi un viņu sekmes, iedalot kulturas apmierinošās — tīrās un ar piemaisījumu, neapmierinošās un pavisam iznikušās (tabulas veidā pēc 14. formas).

Jāuzrāda galvenie kulturu neizdošanās iemesli. Tad — lietotie kopšanas veidi: smalcīre, retināšana, skrajcirte un viņu platība, piezīmējot kādā ceļā tie izvesti un kādi panākumi.

13. Novada dažādu kategoriju platība pēc pēdējiem oficiāliem datiem un tagadējās revīzijas vai ierīcības (tabulas veidā pēc 11. formas).

14. Dati par atļauto pēc saimniecības plana jeb tames un patiesībā izcirstā meža platību un masu noteicējušā revīzijas starpmetā vai pēdējos 10 gados (tabulas veidā pēc 12. formas).

IV. Nodaļa.

Vispārējais saimniecības plans.

15. Planu materiāli, kuŗi bijuši taksācijas grupas rīcībā. Kādā veidā izdarīta jaunā uzmērošana, jaun-uzmērīto robežu garums. Robežu zīmju stāvoklis. Novada robežu stāvoklis. Starpība starp īsto un juridisko īpašumu: apstridami gabali, starpgabali. Norādījumi uz novada robežu izlabošanas iespēju.

16. Meža sadalīšana kvartalos un nogabalos. Normalais un vidējais kvartalu lielumi; kvartalu forma un kādos apmēros dabiskie iedalījumi izlietojami kvartalu tīklam. Kādā virzienā un attālumā viena no otras ir vilktas stidziņas. Cik parauglaukumu ņemts, viņu vispārējā platība.

17. Saimniecību nosaukumi, viņu skaits, platība un cirtmets.

Katras saimniecības raksturojums, sākot ar svarīgāko.

Katras saimniecības mežaudžu sadalīšana pēc valdošām sugām un asociācijām.

18. Cirtmeta noteikšana katrai saimniecībai. Kādus caurmērus krūšaugstumā sasniedz mežaudžu valdošie un vidējie koki pieņemtā cirtmeta vecumā.

19. Cirtes veids un virziens katrā saimniecībā atsevišķi; cirsmu platums, piesliešanās veids un termiņš; sēklinieku skaits; ciršanas atkārtošana pie pakāpeniskās un grupu izlases cirtēm; pastāvīgu cirsmojumu noteikšana.

V. Nodaļa.

Specialais saimniecības plans.

20. Revīzijas starpmeta ilgums. Galvenās cirtes lieluma aprēķins revīzijas starpmetam katrā saimniecībā atsevišķi. Normalās cirsmas lielums, cirsmas lielums pēc vecuma un pēc audžu stāvokļa; vietējo vajadzību lielums.

Planā pieņemtās izmantosanas lielums pēc platības un masas.

Uz 15 gadiem projektēto cirsmu sadalījums pa atsevišķiem 5 gadiem (tabulas veidā pēc 17. formas).

21. Cirtes noteikšana retainēs. Pamats un apmēri atsevišķo koku izmantošanai katrā saimniecībā atsevišķi — sēkliniekiem un pāraugušiem kokiem: koku ikgadējā izsniegšana pēc skaita un masas (tabulas veidā pēc 16. formas).

22. Galvenās izmantošanas kopsūma pēc platības un masas visā novadā. Vidējais gada galvenās izmantošanas lielums uz 1 ha mežsaimnieciski izmantojamas platības.

23. Starpcirtes noteikšana. Gada platība uz kuņu jāizdara skrajcirtes. Skrajcirtēm nolemto meža audžu iedalījums pēc vecuma klasēm, sastāva un biežības. Šīs izvēles pamati. Skrajcirtes veids un projektējamās cirtes apmēri no 1 ha pēc masas un viņas attiecības ar vidējo 1 ha krāju audzēs nolemtās skrajcirtēm.

Gada platība nolemtā retināšanai. Retināšanai nolemto meža audžu sadalījumus pēc sastāva un biežības; izvēles pamati; retināšanas veids.

Gada platība, kuņa nolemta smalcīrei, nolemto audžu raksturojums un smalcīres mērķi.

Revīzijas starpmeta kopējā platība un masa skrajcirtēm, retināšanām un smalcīrēm visā novadā (tabulas veidā pēc 19. formas).

24. Kopējā izmantošana novadā pēc masas 10 gados un 1 gadā. Starpizmantošanas % no kopējās izmantošanas. Kopējā izmantošana no 1 ha mežsaimnieciski izmantojamās zemes.

25. Revīzijas starpmetā izcērtamo cirsmu atjaunošana — apstākļu apskatīšana, kuņi nodrošina dabisko atjaunošanu. Rīcība, kas palīdz dabiskai atjaunošanai. Mākslīgās atjaunošanas paņēmieni, atkarībā no atjaunojamo platību dažādības. Projektējamo kulturu, papildinājumu un kopjamo kulturu gada platība.

Neatjaunojušos jauno un veco izcirtumu, degumu un lauču platība, kā arī līdzekļi viņu apmežošanai, atsevišķi pēc kategorijām. Ikgadīgā projektējamo kulturu platība nākošā revīzijas starpmetā; platība, uz kuņu gadā jāizdara papildinājumi un kopšana.

Jaunās kulturas novadā, kuņām nepieciešami papildinājumi un kopšana. Ikgadus kulturas darbu kopsūma novadā pēc 21. formas.

26. Pielaižamās blakus izmantošanas.

27. Lauksaimnieciski izmantojamo zemju sadalījums pēc kategorijām; viņu izmantošana un ienesība.

28. Nederīgās platības un viņu sadalījums pēc kategorijām. Līdzekļi, kuņi būtu jāizlieto nākošā revīzijas starpmetā, lai nederīgās zemes pārvērstu ražīgas. Nederīgo zemju izmantošana.

29. Pārējo meliorāciju noteikšana.

30. Novada apsardzības organizācija.

31. Mežsaimniecības ienesība salīdzinot ar pēdējo 5 gadu; novada kopējā ienesība no 1 ha derīgās zemes un no 1 ha kopējās novada platības.

32. Izvesto mežierīcības darbu izmaksa. Alga un komandējumu nauda taksācijas grupas darbiniekiem pie meža un biroja darbiem. Izdevumi strādnieku algām u. t. t. pēc pieliktās 4. formas.

Pielikumi:

1) taksācijas apraksts; 2) saraksts galvenai cirtei un 3) starpizmantošanai; 4) kulturu plans; 5) saimniecības plana projekts; 6) daļplāni un 7) meža audžu plans.

Piezīme. Pirmie 5 pielikumi iesienami vienā sējumā ar mežierīcības pārskatu.

12. Novadā līdz šim pastavošās lietkoku takses šķiras
un malkas takses šķiras
atzīstamas par

13. Par ievērojamu blakus izmantošanu jāuzskata

14. Lauksaimnieciski izmantojamu zemju platība ha
tiek izlietota

15. 10 g. laikā izvedami vēl šādi kulturtechniski darbi:

a) kvartālu stīgu paplašināšana līdz mtr. uz mtr.
garuma;

b) ēku jaunbūves

c) būvju labošana

d) meža ceļu jaunierīkošana

e) ceļu un tiltu remonts

f) purvu un meža zemes nosusināšana saimnieciskā
kārtā uz ha;

g) ar kulturtechniskās nodaļas piepalīdzību uz ha;

h) ar telefona tīklu savienot

i) aizsargu joslu ierīkošana jāizved

16. Robežas atzīstamas par

17. Novads jāpiedala iecirkņa mežniecībai;
iedalījums apgaitās atzīstams par

Taksācijas grupas vadītājs

Ievērojot mežierīcības revidenta
un virsmežziņa atsauksmes
mežierīcības apspriede 192. gadā
atzina cirsmu projektu uz mežaudžu plana par

un nolēma:

projektu apstiprināt (ar, bez) iebildumiem:

Apspriedes priekšsēdētājs:

Mērišanas žurnals

Sastādīts pie

Virsmēžniecība

Aprīņķis

Mērijis

iesākts 19 g.

Beigts 19 g.

1	Kvartalu № un nogabalu litera
2	Platība ha
3	Andzes asociācija (mežaudžu tips)
4	Sagu mi- strojums un vecums
5	Vec. klase
6	Augstums mtr.
7	Valdaudzes vid. krūšmērs cm.
8	Biezība
9	Bonitate
10	Andzes labums
11	Krāju uz 1 ha ciešmetr.
12	Saimnieciskie rīkojumi
13	Atzīme par izpildīšanu
14	Piezīmes

Taksācijas apraksts.

7. pielikums pie 24. §.

Vispārēja novada platība.	Mežsaimnieciski izmantojamo zemju platība.										Mežsaimnieciski neizman- tojamo zemju platība							
	Priežu	Eglu	Skuju koku kopa	Berzu	Apšu	Meln- alkšņu	Balt- alkšņu	Lapu koku kopa	Kopā	Retaines	Ar mežu neap- kļatas	Kopā	Lauksaimnieciski izmantot. zemes	Udeņi	Zaļu	Sānu	Ceļi stīgas u. t. t.	Kopā
H e k t a r o s																		

8. pielikums pie 27. §.

Sugas.	Asociācijas. (Mežaudžu tipi).	Mežaudžu bonitātes:						Kopā	Piezīmes
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		
		P l a t i b a h e k t a r o s							

9. pielikums pie 27. §

10. pielikums pie 27. §.

Saimniecības	Asociācijas (mežaudžu tipi)	Neapkalas ar mežu Retaines	Vec. klases (sk. ā 20; lp. k. ā 10)							Pavisam	Piezīmes
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII. un ve- cākas		
			P l a t i b a h e k t a r o s								
Kopā...											

17. pielikums pie 33. §.

Z. M. M. D.

Saraksts galvenai cirtei

no gada līdz gadam.

..... virsmežniecība.

..... novads.

Taksācijas grupas vadītājs

Mežu ierīcības revidents

Starpizmantošana uz 10 gadiem.

Saimniecības nosaukums.	Skrajcirte		Retināšana		Smalcīre		Kopēja masa cmt.	
	platība ha	masa cmt.	platība ha	masa cmt.	platība ha	masa cmt.	uz 10 gadiem	uz 1 gadu

Z. M. M. D.

Saraksts starpcirtei

no gada līdz gadam.

..... virsmežniecība.

..... novads.

Taksācijas grupas vadītājs :

Mežiericības revidents :

Saimniecības.	Kv. №№ un no- gabalu literi	Platība hektaros	Mežaudžu apraksts			Starpcirtē jāizcērt ciēšmetros vai kraujmetros	Atzīmes par izpildīšanu				Piezīmes	
			Vecuma klase	Mistrojums	Biezība		Ciršanas laiks	Platība ha	Krāja ciēšmetros vai kraujmetr.	Iepēmts Ls		

№ 19.

20. pielikums pie 36. §.

Atjaunošanas veids	Tekošā revīzijas starpmetā izcērtamās retaines un puse no cīrsmām	Iepriekšējie izcirtumi	K o p ā		Piezīmes
			H	e k t a r u	
Dabiskais					
Dabiskais ar piepalīdzību					
Apmežošana					
Apmežošanas papildināšana					
K o p ā					

Saimniecības nosaukums	Revīzijas gads	Neapklāta ar mežu							Piezīmes
		Retaines							
K o p ā	192.....	P l a t i b a h e k t a r o s							Pavisam
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII. un vecāk.	
Starpība (+ vai -)	192.....	Vecuma klases skuju koku ā 20 g.; lapu koku ā 10 g.							

23. pielikums pie 47. §.

24. pielikums pie 60. §.

Meža apraksts.

Meža īpašnieks
 Apriņķis
 Pagasts
 Māja
 Novada nosaukums

Zemes kategorijas	Platība ha pēc vec. klasēm						Kopā	Vaidošā suga un bonitate	Cirtmets	Gadējās cirsmas lielums ha vai koku skaits un masa cmt.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.				
1) skuju koku audzes .										
2) lapu " " " "										
3) ar mežu neapklātas platības										
4) nederīgas zemes, kuŗas ietilpst meža robežās										
Pavisam										

- Paskaidrojumi: 1. Projektētais cirtes veids (kailcirtē vai izlases cirtē)
- a) Izlases cirtē: 1) nogabali, kuŗos projektēts cirst
- 2) izcērtamo koku minimalais caurmērs
- b) Kailcirtē: 1) cirsmu platums
- 2) cirsmu vietas
2. Kādus līdzekļus izlietos cirsmu atjaunošanai un kādus nogabalus paredzēts apmežot:
3. Viss pārējais, ko meža īpašnieks atrod par vajadzīgu pie plāna paskaidrot:

19 g.

Meža īpašnieka vai viņa pilnvarnieka paraksts:
 Plāna sastādītāja paraksts:

Mežaudžu asociāciju (tipu) saraksts un īss raksturojums. A. Pastāvīgās asociācijas (tipi).

25. pielikums.

№ Nr pēc kārtas	Asociācijas nosaukums	Satīnātis apzīmējums	Reljefs	Zemes un grunts apstākļi	Zemsedze	Taksācijas raksturojums, sastāvs, augstums un bonitātes pēc Ostvalda
1	Baltais sils	Sb.	Augsta kāpu ainava	Sausa ļoti vāja smilts, zemes virskārtas ļoti vāji attīstītas	Ķerpji, reti virši un brūklenāji	10 P — IV. — VI. bon.
2	Viršu sils	Sv.	Uzkalnaina, kāpaina, biežāk līdzena	Sausa vāja smilts, iedobumos ortsteina kārtā; zemes virskārtas attīstītas vāji	Virši, reti ķerpji un brūklenāji	10 P + B, II. līdz IV. bon, vietām retas egles otrā stāvā
3.	Priedulājs	Pr.	Līdzena, dažreiz uzkalnaina	Svaiga, vaigana, mitra, reti tāki slapja, dziļa smilts un mālaina smilts	Ogulāji, spīdīgā sūna, slāpjakās vietās dažreiz niedras	I. stāvs: 9PIE + B, I, II. un III. bon. II. stāvā — egle
4	Riests	Rs.	Zema, līdzena, ar iedobumiem; mikroreljefs ciņains	Slapja, sekla vai vidēja (līdz 1 mtr.) kūdra ar smilti	Vāverāji, zilene, iedobumos purva sūna, dažreiz niedras	Valdošā suga — priede ar bērzu un egļu piemaisījumu nelielās proporcijās; IV. un V. bon.
5	Purva priede	Pp.	Zema, līdzena, mikroreljefs ciņains	Slapja dziļa kūdra (dziļāka par 1 mtr.)	Purva sūna (Sphagnum) dzērvenes un citi purva augi	10 P — V. un VI. bon.
6	Eglājs	Eg.	Uzkalnaina vai līdzena	Svaigs vai mitrs māls vai smiltains māls, retāk mālaina smilts uz māla apakšzemāja	Spīdīgā sūna, ogulāji, zaķu kāposti	Valdošā suga — egle ar apses, bērza un priedes piemaisījumu dažādās proporcijās; I. — III. bon.; ataugā egle, pamežā bieži lazda

Egļu mežaudžu asociācijas (tipi).

7	Purva egle	Ep.	Līdzena, zemā; mikroreljefs ciņains	Mitra vai slapja dūņu zeme uz māla apakšzemāja	Kosas, paparades, spīdīgā sūna, iedobumos purva sūna	Egļu + bērzs + melnalksnis + apse dažādās proporcijās ar E pārsvarā; IV. — V. bon.
8	Gārša	Gr.	Uzkalnaina vai līdzena	Svaiga vai mitra, ļoti auglīga mālaina smilts vai smiltains māls	Spīdīgā sūna, kreimeņes, zaķu kāposti	Egļu ar ozola, oša, liepas, kļavas, apses un bērza piemaisījumu dažādās proporcijās. Pameža lazdas, seglenāji; ataugā egles, liepas; I. un II. bon.
9	Ozolājs	OI.	Upes lejas un krastu piegāzes	Svaiga un mitra mālaina smilts, vai smiltains māls, ar stipru trūvīgu piemaisījumu; ļoti auglīga.	Zāļaina — spradzene	O + Os + A + E ar O un Os pārsvarā; pameža lazda, plūdzis
10	Melnalksnājs	MI.	Zema, līdzena	Slapja dūņu, trūdu zeme gar upju gultnēm ar tekošu ūdeni	Zāļaina, paparde	10 M + B + Os + E; pameža — krūklis
11	Mistrotās lapu koku audzes	Lk.	Abzoluts līdzenums	Auglīga slapja dūņu zeme gar upju gultnēm un ezeries; zem trūdu zemes kārtas — māls	Zāļaina, paparde	B + M + A + Os + O ar B pārsvarā

B. Pārejošās asociācijas (tipi).

12	Apsulājs	Ap.	Kā gārša	Kā gārša	Slēgtās audzes — nedzīva, retākās — zāļaina	A + B + E, dažreiz O + Os + Kl, ar A pārsvarā I. — III. bon.; ataugā egļu
13	Birzs	Br.	Kā priedulāja	Kā priedulāja	Zāļaina, reti spīdīgā sūna, ogulāji	10 B + E + P, bieži otrā stāvā egļu; I. — III. bon.
14	Baltalksnājs	Bl.	Līdzena	Stiprs māls vai mālaina smilts ar biezu trūdu kārtu; ļoti auglīga	Nedzīva vai zāļaina	10 Ba
15.	Pseidoeglājs.	Ps.	Maksimāli radīts no priedulāja, izcērtot priedes (I. stāvu) un atstājot egles (II. stāvu).			

Pārskats

parauglaukumiem, ņemtiem 192..... gadā.

Novads

Virsmēžniecība

Taksators:

Bonitatu tabulas.

P r i e d e

Mež- audzes vecums	B o n i t a t e s :						Mež- audzes vecums
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI	
	Minimalais augstums metros						
20	9	7	6	4	3,5	2,5	20
25	12	10	8	6	4,5	3	25
30	14	12	10	8	5,5	4	30
35	16	14	11	9	6,5	4,5	35
40	18	15	13	10	8	5	40
45	19	17	14	11	8,5	6	45
50	21	18	15	12	9,5	6,5	50
55	22	19	16	13	10,5	7	55
60	23	20	17	14	11	8	60
65	24,5	21	18	14,5	11,5	8	65
70	25	21,5	18,5	15	12	9	70
75	26	22	19	16	12,5	9,5	75
80	27	23	20	16,5	13	10	80
85	28	24	20,5	17	13,5	10,5	85
90	28,5	24,5	21	18	14	11	90
95	29	25	22	18,5	14,5	11,5	95
100	30	26	23	19	15	12	100
110	31	27	23,5	19,5	16	12	110
120	32	28	24	20	16,5	12,5	120
130	33	29	25	21	17		130
140	33,5	30	25,5				140

E g l e

Mež- audzes vecums	Bonitates:						Mež- audzes vecums
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
	Minimalais augstums metros						
20	6	5	4	3	2	1,5	20
25	9	7	5	4	3	2	25
30	11	8,5	7	5	4	3	30
35	13	11	8,5	7	5	4	35
40	15	12	10	8	6	4,5	40
45	17	15	12	9,5	7	5,5	45
50	19	17	14	11	8,5	6,5	50
55	21	19	15	13	10	7	55
60	23	20	17	14	11	8	60
65	25	22	18,5	15	12	8,5	65
70	26	23	19,5	16	13	9	70
75	27	24	20,5	17	13,5	10	75
80	28	25	21,5	18	14	10,5	80
85	29	26	22	18,5	15	11	85
90	30	26,5	23	19	15,5	11,5	90
95	31	27	24	20	16	12	95
100	32	28	24,5	20,5	16,5	12,5	100
110	33,5	30	26	21,5	17		110
120	34,5	31	26,5	22	17,5		120
130	35	32	27,5	22,5			130
140	36	32,5	28	23			140

Lapu mežs

Mež- audzes vecums	Bonitates:						Mež- audžu vecums
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
	Minimalais augstums metros						
20	10	9	7	6	4	3	20
25	12	10,5	9	7	5	3,5	25
30	14	12	10	8	6	5	30
35	15,5	14	11,5	9,5	7	5,5	35
40	17	15	12,5	10	8	6	40
45	18,5	16	14	11,5	9	6,5	45
50	20	17,5	15	12	10	7	50
55	21,5	19	16	13	10,5	7,5	55
60	23	20	17	14	11	8	60
65	24,5	21	18	14,5	11,5	8	65
70	25,5	22	18,5	15	12	8	70
75	26,5	23	19,5	15,5	12		75
80	28	24	20	15,5	12,5		80
85	28,5	24,5	20,5	16	12,5		85
90	29	25	21	16,5			90
95	29,5	25,5	21,5	16,5			95
100	30	26	22	17			100

Normalo audžu krāja uz 1 ha ciešmetros.

P r i e d e.														
Augstums metros	V e c u m s:													Augstums metros
	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140		
8	90	50												8
9	110	90	70	50										9
10	30	110	90	70										10
11	150	140	120	90	70									11
12	180	160	130	110	100	90	80	70						12
13	200	180	160	140	120	110	100	90						13
14	230	210	180	170	150	140	130	120	110	100				14
15	250	240	210	200	180	170	160	150	140	130	120			15
16	280	260	240	220	210	200	190	180	170	160	150			16
17	300	290	270	250	240	230	220	210	200	180	170	160		17
18	330	320	300	280	270	260	250	240	220	210	200	190		18
19	340	320	310	300	290	280	280	270	250	240	230	220		19
20	360	350	340	330	320	310	300	280	270	250	240	20		20
21	390	380	360	350	340	330	320	310	290	280	270	21		21
22		400	390	380	370	360	350	330	320	310	300	22		22
23		430	420	410	400	390	380	360	350	340	330	23		23
24		460	440	430	420	410	400	390	380	370	360	24		24
25			470	460	450	440	430	420	410	400	390	25		25
26			500	490	480	470	460	450	440	430	420	26		26
27				520	510	500	490	480	470	460	450	27		27
28					540	530	520	510	500	480	470	28		28
29					560	550	540	530	520	510	500	29		29
30						590	580	570	560	550	530	30		30
31						620	610	600	580	570	560	31		31
32							640	630	620	610	590	32		32
33								660	650	640	630	33		33
34									690	670	660	650	34	34

E g l e.

Augstums metros	V e c u m s:													Augstums metros	
	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140			
8	90	80	60											8	
9	120	100	90	80										9	
10	140	120	110	100	90									10	
11	170	150	140	130	120									11	
12	200	180	170	160	150	140								12	
13	220	210	190	180	170	160								13	
14	250	230	220	210	200	200	190							14	
15	280	260	240	230	220	220	220	210						15	
16	300	280	270	260	250	250	250	240	230					16	
17	330	310	300	290	280	280	280	280	270					17	
18	360	340	330	320	310	310	310	310	300	290				18	
19		370	360	350	340	340	340	340	330	320	310			19	
20		410	400	390	380	370	370	370	360	350	340			20	
21		450	440	430	420	410	410	400	400	390	380	370		21	
22			470	460	450	450	440	430	420	420	410	400		22	
23			500	490	480	480	470	460	450	450	440	430		23	
24			540	530	520	510	510	500	500	490	480	470		24	
25				570	560	550	550	540	530	520	520	510		25	
26				600	590	580	580	570	560	560	550	540		26	
27				640	630	630	620	610	600	590	580	570		27	
28					680	670	660	650	640	630	620	610		28	
29					710	700	690	680	680	670	660	650		29	
30						740	730	720	720	710	700	690	680	30	
31							770	760	750	750	740	730	720	31	
32							800	790	780	780	770	770	760	32	
33							840	830	820	820	820	810	800	33	
34								860	860	850	850	840	840	34	
35								890	890	890	890	880	880	35	
36									940	940	930	930	920	36	
37										980	970	960	960	37	
38											1020	1010	1000	38	
39												1050	1040	1030	39
40													1070	1070	40
41													1120	1120	41

B ē r z s.

Augstums metros	V e c u m s :											Augstums metros		
	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130		140	
8	50	40												8
9	70	60	40											9
10	90	80	60											10
11	100	90	70											11
12	120	100	90	70										12
13		120	110	90										13
14		140	130	110	100	90								14
15		160	150	130	120	110	90							15
16			170	150	140	130	110							16
17			190	170	160	150	140							17
18			210	200	180	170	160	150						18
19				220	210	200	190	180						19
20				240	230	220	210	200						20
21				260	250	240	240	230						21
22				280	270	270	260	250						22
23					300	290	280	270						23
24					320	310	300	290						24
25					340	330	320	320						25
26						36	350	350						26
27						390	380	370						27
28						410	400	400						28